

**Biuro Planowania Przestrzennego Miasta
w Szczecinie**

ul. Karola Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. +48 91 42 21 055, +48 91 42 45 739
bppm@um.szczecin.pl, www.bppm.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
„Płonia – Klonowa” w Szczecinie**

Źródło: Materiały BPPM.

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr Justyna Okapiec

KIEROWNIK ZESPOŁU OCHRONY ŚRODOWISKA:

mgr Jolanta Wiśniewska

PROJEKTANT PLANU:

mgr inż. Dominika Szerniewicz

GENERALNY PROJEKTANT:

mgr inż. arch. Angelika Szerniewicz-Kwas

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Zofia Fiuk-Dymek

Szczecin, BPPM, czerwiec 2025 (aktualizacja styczeń 2026)

Wyżozenie do publ. wglądu luty 2026

Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunku gospodarka przestrzenna, posiadam ponad 5-letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr Justyna Okapiec

Justyna Okapiec

Wyłożenie do publ. wglądu – 2026

Wyżozenie do publ. wglądu luty 2026

1	STRESZCZENIE	7
2	WPROWADZENIE	8
2.1	METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	8
2.2	STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY	8
2.3	PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2.4	INFORMACJE ZAWARTE W PROGNOZACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA POWIĄZANYCH DOKUMENTÓW	10
	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SZCZECIN	10
	PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	10
2.5	TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	11
3	ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA WRAZ Z PRZEWIDYWANYMI ODDZIAŁYWANIAMI	11
3.1	POWIERZCHNIA ZIEMI I WARUNKI GEOLOGICZNE	11
3.2	WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	12
3.3	WARUNKI KLIMATYCZNE	14
3.4	KLIMAT AKUSTYCZNY	16
3.5	ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA	17
3.6	ROŚLINY, ZWIERZĘTA, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	18
3.7	WALORY KRAJOBRAZOWE, DZIEDZICTWO KULTUROWE I HISTORYCZNE	24
3.8	ZASOBY NATURALNE	25
3.9	ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	25
3.10	NATURA 2000 ORAZ POZOSTAŁE OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	26
3.11	INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU	31
4	ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA I SPOSOBY ICH ROZWIĄZANIA	32
4.1	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO ...	33
4.2	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	33
4.3	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU	33
5	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA	34
5.1	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	34
5.2	ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE	34
5.3	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA	35
6	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	35
	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA	35
7	METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PLANU	37
8	PODSUMOWANIE I WNIOSKI	37
9	LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	39

Wyżozenie do publ. wglądu luty 2026

1 Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Płonia – Klonowa” w Szczecinie (Uchwała Nr VI/94/11 z dnia 18 kwietnia 2011 r.), zmienioną uchwałą Nr II/8/24 z dnia 28 maja 2024 r. Plan obejmuje teren o powierzchni 111,23 ha, zlokalizowany w granicach administracyjnych osiedla Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce. Obszar planu ograniczony jest od północy ul. Trzciniową, od wschodu zabudową mieszkaniową przy ul. Klonowej, od południa ul. Nad Strumieniem, a od zachodu terenami Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, usług, usług sportu i rekreacji, wód powierzchniowych śródlądowych, zieleni naturalnej, zieleni urządzonej, lasów, komunikacji, elektroenergetyki oraz sieci uzbrojenia terenu i inżynierskie urządzenia sieciowe. Obszar objęty planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie znajduje się w całości w obszarze specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Bukowe” PLH320020 oraz częściowo w otulinie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, natomiast zachodnie oraz południowo-zachodnie fragmenty znajdują się w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru objętego planem stanowią tereny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” wraz z jego otuliną, które jednocześnie objęte są specjalną ochroną siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Bukowe”. W granicach planu występują chronione gatunki flory i fauny, a także siedliska przyrodnicze.

Celem planu jest wprowadzenie regulacji planistycznych umożliwiających racjonalną zabudowę i zagospodarowanie terenów porolnych, przy zachowaniu wartościowych elementów środowiska przyrodniczego wraz z ekologicznymi relacjami. Uchwalenie planu jest działaniem niezbędnym w procesie postępującej urbanizacji terenów porolnych, stanowiących peryferyjną, wyizolowaną enklawę, otoczoną terenami zieleni.

Omawiany teren, w trakcie sporządzania niniejszej prognozy, objęty jest w nieznacznym stopniu miejscowym planem zagospodarowania D.27. Uchwalenie planu miejscowego na tym obszarze zapobiegnie niekontrolowanemu rozwojowi zabudowy i zagospodarowania. W granicach planu znajdują się elementy środowiska przyrodniczego, które ze względów formalno-prawnych, ograniczają możliwości zagospodarowania przestrzennego obszaru, a także wymuszają określenie w formie zapisów planistycznych, zasad ich ochrony. Określenie sposobu zabudowy i zagospodarowania tego obszaru umożliwi racjonalne wykorzystanie przestrzeni, harmonijny proces urbanizacji terenów porolnych, zapewnienie potrzeb społecznych oraz efektywne i bezpieczne kształtowanie infrastruktury komunikacyjnej i inżynierskiej.

Plan miejscowy został sporządzony zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska, dyspozycjami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, a także z uwzględnieniem uwarunkowań środowiska przyrodniczego wskazanych w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin i opracowaniu ekofizjograficznym dla przedmiotowego terenu. Realizacja nowego zagospodarowania, związana z posadowieniem obiektów kubaturowych oraz rozwojem systemu komunikacyjnego i infrastruktury inżynierskiej, będzie oddziaływać negatywnie w obszarze przekształceń na powierzchnię ziemi, stosunki wodne, florę i faunę, krajobraz, zmieni stan klimatu akustycznego i poziom poszczególnych substancji w powietrzu. Prognozuje się, że przyjęte rozwiązania przestrzenne wpłyną negatywnie na ogólny stan środowiska. Oddziaływania te będą wynikiem zabudowy i zagospodarowania obszaru niemal pozbawionego antropogenicznych form zagospodarowania.

Realizacja ustaleń dotyczących ochrony i kształtowania środowiska pozwoli na ograniczenie skali oddziaływań, jakie nastąpią w konsekwencji realizacji planowanego zagospodarowania. Zapisy planu łączą zagadnienia z zakresu inżynierii i ekologii, w celu zapewnienia najkorzystniejszych możliwości zagospodarowania przestrzeni nie tylko w aspekcie jakości życia i zamieszkania, ale także ochrony środowiska i poszczególnych jego komponentów. Warunkiem niezbędnym dla ograniczenia negatywnych skutków dla środowiska będzie restrykcyjne przestrzeganie przez inwestorów przepisów i wymogów ochrony środowiska w zakresie prawidłowego prowadzenia prac budowlanych, gospodarki wodno-ściekowej, ochrony jakości powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony gatunkowej. Istotne dla zachowania prawidłowego funkcjonowania środowiska będzie utrzymanie co najmniej minimalnego udziału

powierzchni biologicznie czynnej, realizacja zabudowy o niskiej intensywności i w rozproszeniu, wybór ekologicznych rozwiązań oszczędzających zasoby środowiska, retencji wód opadowych i roztopowych.

2 Wprowadzenie

Jako akt prawa miejscowego, plan zagospodarowania przestrzennego pełni funkcję regulacyjną, ustanawiając przeznaczenie terenów na określone cele i ustalając zasady ich zagospodarowania, godząc jednocześnie interes publiczny reprezentowany przez samorząd lokalny z interesami indywidualnymi mieszkańców miasta i innych jednostek. Ustalenia planu uwzględniają obowiązujące prawne ograniczenia środowiskowe, zastany stan środowiska oraz warunki jego obecnego i przyszłego funkcjonowania.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko planu ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń.

Ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obciążonym znacznym stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian mogą nie być zależne bezpośrednio od zapisów planu, a wynikać np. z form aktywności gospodarczej na analizowanym obszarze.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą, wskazuje jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być brane pod uwagę w trakcie projektowania inwestycji, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1 Metoda sporządzenia prognozy

W trakcie sporządzania prognozy uwzględniono wymagania wynikające z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W prognozie opisano wszystkie aspekty wymienione w powyższej ustawie w odniesieniu do planu, sporządzonego na podstawie zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza prognoza składa się z części opisowej, która zawiera charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, najistotniejszych ustaleń planu przedstawionych z perspektywy ochrony środowiska oraz potencjalne skutki jakie mogą mieć miejsce w wyniku realizacji planu. W treści dokumentu znajdują się ryciny, na których przedstawiono najważniejsze i wartościowe zasoby środowiska zlokalizowane w granicach planu jak i w jego sąsiedztwie.

2.2 Stopień szczegółowości prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie (pismo PS.NZ/400-0169/867/11), a także z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOPN.610.97.2024.MP), ze wskazaniem, że w prognozie należy uwzględnić warunki ekologiczne, obejmujące występowanie wartościowych komponentów środowiska przyrodniczego.

Prognoza wypełnia również zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2.3 Przedmiot i cele planu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

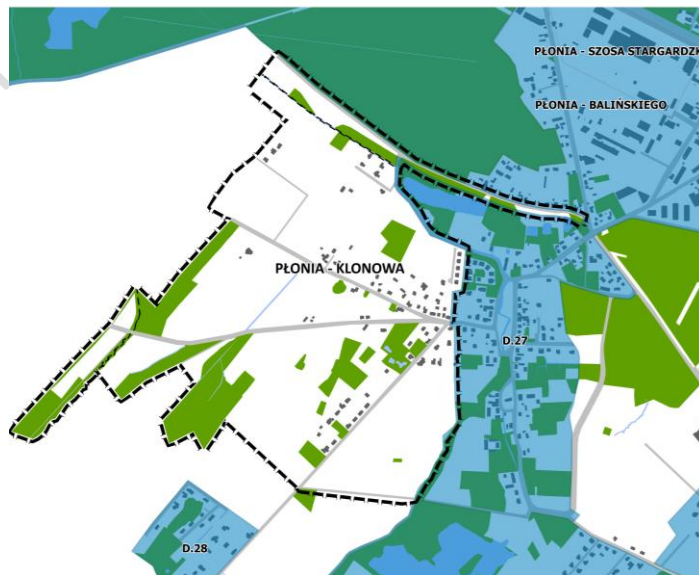
Niniejsze opracowanie dotyczy obszaru określonego uchwałą Rady Miasta Szczecin Nr VI/94/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Płonia – Klonowa” w Szczecinie zmienionego uchwałą Nr II/8/24 z dnia 28 maja 2024 r.

Plan obejmuje teren o powierzchni 111,23 ha, zlokalizowany w granicach administracyjnych osiedla Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce. Obszar planu ograniczony jest od północy ul. Trzciniową, od wschodu zabudową mieszkaniową przy ul. Klonowej, od południa ul. Nad Strumieniem, a od zachodu terenami Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, usług, usług sportu i rekreacji, wód powierzchniowych śródlądowych, zieleni naturalnej, zieleni urządzonej, lasów, komunikacji, elektroenergetyki oraz sieci uzbrojenia terenu i inżynierskie urządzenia sieciowe. Obszar objęty planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w całości znajduje się w obszarze specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Bukowe” PLH320020, częściowo w otulinie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, natomiast zachodnie oraz południowo-zachodnie fragmenty znajdują się w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru objętego planem stanowią tereny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” wraz z jego otuliną, które jednocześnie objęte są specjalną ochroną siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Bukowe”. W granicach planu występują chronione gatunki flory i fauny, a także siedliska przyrodnicze.

Celem planu jest wprowadzenie regulacji planistycznych umożliwiających zagospodarowanie terenów porolnych, przy zachowaniu wartościowych elementów środowiska przyrodniczego. Określenie zasad zagospodarowania tego obszaru umożliwi racjonalne wykorzystanie przestrzeni, harmonijny proces urbanizacji terenów porolnych, a także efektywne i bezpieczne kształtowanie infrastruktury komunikacyjnej i inżynierskiej.

Omawiany teren, w trakcie sporządzania niniejszej prognozy, objęty jest w nieznacznym stopniu miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego D.27. Bezpośrednio sąsiaduje z terenami, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego: od północy „Płonia – Balińskiego” w Szczecinie (Uchwała Nr XXV/750/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 19 grudnia 2012 r.), „Płonia – Urok” w Szczecinie (Uchwała Nr V/56/11 Rady Miasta Szczecin z dnia 28 lutego 2011 r.); od wschodu i południa terenami objętymi zmianą Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecina na obszarze dzielnicy Prawobrzeże (Uchwała Nr XLIII/543/98 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 lutego 1998 r.).

Rys. 1 Obszar planu „Płonia - Klonowa” w Szczecinie wraz z sytuacją planistyczną

Źródło: Materiały BPPM.

Dokumentem określającym kierunki polityki rozwoju przestrzennego miasta, którego dyspozycje stanowią podstawę do sporządzenia mpzp „Płonia – Klonowa” w Szczecinie jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin. Zgodnie z jego dyspozycjami polityka przestrzenna dla tej części osiedla Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce wyznacza następujące zasady przekształceń:

- ochrona wartości przyrodniczych, w tym przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000,
- wykształcenie lokalnego centrum usługowego,
- uzupełnienie układu drogowego i infrastruktury inżynierskiej,
- utrzymanie zbiorników i pompowni wody.

Rozwiązania przestrzenne przyjęte w planie dostosowane są do uwarunkowań funkcjonalnych i przyrodniczych terenu określonych m.in.: w Waloryzacji przyrodniczej miasta Szczecin oraz w opracowaniach ekofizjograficznych, a także w czasie wizji terenowych dokonanych w 2019 i 2024 roku. Uwarunkowania stanowiły podstawę proponowanych rozwiązań przestrzennych w odniesieniu do oddziaływania na środowisko.

2.4 Informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko dla powiązanych dokumentów

Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin przyjęte uchwałą Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r. poddane zostało procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w trakcie której sporządzono prognozę oddziaływania na środowisko skutków jego realizacji. Zidentyfikowano w niej ogólne, odpowiadające skali studium, oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie i jakość życia mieszkańców, które wynikają bezpośrednio z ustaleń Studium. Należy podkreślić, że zrównoważony rozwój miasta, związany będzie z określonymi skutkami dla środowiska i nie zawsze będą to skutki pozytywne. Zaproponowane w prognozie środki ograniczające i eliminujące negatywne skutki znacząco ograniczą lub wyeliminują te oddziaływania.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Prognozy oddziaływania na środowisko miejscowych planów uchwalonych w sąsiedztwie omawianego w niniejszej prognozie planu, sporządzone były w perspektywie pełnej realizacji zapisów tych planów, a także z uwzględnieniem aktualnego na moment sporządzania prognoz, stanu środowiska. Przedmiotem miejscowego planu „Płonia – Balińskiego” w Szczecinie są tereny usług o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym, tereny produkcji i składów, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej, a także enklawa ogrodów działkowych i niewielki fragment lasów. Uwarunkowania środowiskowe i funkcjonalne będące przedmiotem miejscowego planu „Płonia – Balińskiego” oraz „Płonia – Klonowa” różnią się w stopniu uniemożliwiającym zestawienie wpływu realizacji zapisów tych planów na stan i jakość środowiska przyrodniczego.

Ze względu na uwarunkowania środowiska przyrodniczego oraz antropogenicznego, oddziaływania wynikające z realizacji miejscowego planu „Płonia – Urok” oraz „Płonia – Klonowa” w Szczecinie są porównywalne. Wymienione plany miejscowe w obu przypadkach, obejmują tereny, na których występują siedliska przyrodnicze, należące do specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000, a także kompleksy leśne. Prognoza oddziaływania na środowisko planu miejscowego „Płonia – Urok” w Szczecinie wskazuje, że dominujące oddziaływanie realizacji zapisów planu na środowisko przyrodnicze będzie pozytywne. Zagospodarowanie przestrzenne zgodne z zapisami planu bezpośrednio wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców, pozwoli zachować znaczne powierzchnie zadrzewione, w tym leśne, a walory krajobrazowe będą sprzyjały rozwojowi turystyki krajoznawczej. Regulacje planu zachowują istniejące zasoby środowiska ograniczając do minimum likwidację powierzchni biologicznie czynnej, chronią przed niekorzystnymi zmianami siedliska przyrodnicze, co umożliwia zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych i ochronę dziko występujących gatunków roślin i zwierząt. Negatywne skutki realizacji planu miejscowego „Płonia – Urok” w Szczecinie będą dotyczyły likwidacji powierzchni biologicznie czynnej oraz wycinki drzew i krzewów, w związku z realizacją infrastruktury drogowej i inżynierskiej. Porównywalne oddziaływanie prognozuje się dla realizacji zapisów planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie. Wymienione dokumenty mają na celu ochronę wartości przyrodniczych w kształtowaniu przestrzeni użytkowanej w sposób dostosowany do uwarunkowań przyrodniczych.

W związku z tym, że obowiązek przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagany jest od roku 2008, zakresu i rodzaju oddziaływań realizacji ustaleń planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie nie można porównać do następstw realizacji zmian Miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecina D.27 na obszarze dzielnicy Prawobrzeże.

2.5 Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Przy opracowywaniu prognozy oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie nie wystąpiły utrudnienia wynikające z braków współczesnej wiedzy. Źródła przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń określonych w planie były precyzyjne i dobrze udokumentowane. Niniejszą prognozę sporządzono na podstawie aktualnych materiałów źródłowych i opracowań wyspecyfikowanych na końcu prognozy.

3 Analiza i ocena stanu środowiska wraz z przewidywanymi oddziaływaniami

3.1 Powierzchnia ziemi i warunki geologiczne

Obszar objęty planem „Płonia – Klonowa” w Szczecinie zlokalizowany jest w makroregionie Pobrzeże Szczecińskie, na fragmencie wschodniego zbocza mezoregionu Wzgórz Bukowych. Złożona budowa geologiczna Wzgórz Bukowych daje zróżnicowanie rzeźby, warunków wodnych, glebowych i topograficznych. Wzgórze Bukowe to ciąg wzniesień silnie rozczłonkowany przez doliny erozyjne i wytopiska, o szerokości ok. 5,5 km i długości ok. 13 km, biegnące od doliny dolnej Odry na zachodzie, do doliny rzeki Płoni na wschodzie. Wzdłuż doliny Leszczyńca w północnej części przedmiotowego obszaru występują doliny erozyjne. Skrajną, południowo-zachodnią dolinę odwadnia strumień Trawna. Analizowany obszar w części południowej jest wyniesiony na ok. 40 m n.p.m., a opadając w kierunku północnym, osiąga wysokość 10 m n.p.m. W centralnej części obszaru występują liczne spadki terenu. Największe deniwelacje występują poniżej ul. Deszczowej, gdzie spadki terenu wynoszą ok. 5%. Wskutek eksploatacji surowców na terenie Płoni i Śmierdnicy, na obszarze planu występują zagłębienia terenu, które podtopione zostały przez wodę gruntową, tworząc niewielkie zbiorniki wodne. Obecnie znajdują się na terenach prywatnych i zostały one zagospodarowane, przez co ich pierwotny kształt i otoczenie zostały zmienione. W obrębie terenów zainwestowanych naturalna rzeźba terenu uległa zmianom, związanym z posadowieniem zabudowy kubaturowej, a także realizacją infrastruktury komunikacyjnej i inżynierskiej.

Geologia przedmiotowego obszaru jest zróżnicowana. Północna część obszaru pomiędzy ulicami Trzciniową, a Borowikową, a także centralna część, posadowione są na piaskach drobnych, często z przewarstwieniami gliny pylastej i pyłu terasy kemowej. W zachodniej części ulicy Mokradłowej występują deluwialne piaski i podrzędne gliny, na zwałowych piaskach terasy kemowej. W obrębie ulicy Deszczowej, wzdłuż zachodniej granicy obszaru, znajdują się piaski drobne i podrzędne gliny piaszczyste, na zaburzonych glacitektonicznie zwałowych piaskach, glinach i iłach. Pozostała część obszaru to glacitektonicznie plejstocenijskie utwory zwałowe – piaski, gliny i oligocenijskie iły.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Wynikiem realizacji zapisów planu będzie znacząca zmiana w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru. Obszar obecnie w większości wolny od zainwestowania zostanie przekształcony w enklawę zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej wraz z niezbędną infrastrukturą inżynierską oraz zapleczem usługowym. Największe oddziaływania na powierzchnie ziemi będą występowały w granicy terenów przeznaczonych pod zabudowę kubaturową, tereny drogowe wraz z infrastrukturą inżynierską. Przeobrażenia powierzchni ziemi wynikające z działań budowlanych będą zależały od stopnia realizacji zapisów planu, a także zastosowanych rozwiązań i materiałów. Realizacja inwestycji budowlanych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą spowoduje zmiany w ukształtowaniu terenu, właściwościach fizykochemicznych podłoża. Realizacja zagospodarowania może powodować oddziaływania długoterminowe, związane z ograniczeniem przepuszczalności oraz naruszeniem struktury gruntu. Poza typowymi pracami budowlanymi (wykonanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych, wprowadzenie elementów konstrukcyjnych budynków i dróg) istotnym zjawiskiem, związanym z realizacją zabudowy, jest również trwałe uszczelnienie części powierzchni ziemi, co wpłynie na specyfikę podpowierzchniowych warstw. Z uwagi na prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnych zmian w odniesieniu do powierzchni ziemi i warunków gruntowych, w planie wprowadzono zapisy, których respektowanie pozwoli ograniczyć zasięg i natężenie negatywnych oddziaływań na właściwości podłoża w obrębie całego planu. W granicach

terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej maksymalny *udział powierzchni zabudowy* określono głównie na poziomie 18-20%, natomiast w terenach usługowych na poziomie 40% z jednoczesnym *minimalnym udziałem powierzchni biologicznie czynnej* na poziomie 30% w granicach działki budowlanej (tereny usługowe) i 60% (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej). Wskaźniki te ograniczają możliwości zasklepienia terenu, zapobiegając powstaniu nadmiernej i zbyt intensywnej nowej zabudowy, a co za tym idzie deficytów powierzchni biologicznie czynnych i degradacji gleby. Minimalizowaniu zasięgu przekształceń związanych z realizacją nowej zabudowy służyć będzie ustalenie przebiegu *nieprzekraczalnych linii zabudowy*. Dla cieków Leszczyniec oraz Trawna, w planie wyznaczono *korytarze ekologiczne*, na których *zakazuje się zabudowy oraz realizacji miejsc postojowych, z udziałem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 90%*. W terenach elementarnych graniczących z lasami Puszczy Bukowej, wyznaczono *strefę zieleni, gdzie zakazuje się lokalizacji dojazdów oraz miejsc postojowych dla samochodów osobowych, a udział powierzchni biologicznie czynnej wynosi 90%*. W terenach o funkcji zieleni naturalnej oraz zieleni urządzonej *zakazano lokalizacji miejsc postojowych dla samochodów osobowych*. Zapisy te zabezpieczają wartościowe tereny biologicznie czynne, na których modyfikacja warunków geologicznych oraz zmiana powierzchni ziemi może mieć negatywny wpływ w szerokim zakresie, w tym: zmianie stosunków wodnych, likwidacji egzemplarzy flory i fauny oraz zmianie warunków siedliskowych dla szeregu roślin i zwierząt.

Dla terenów parkingów naziemnych w zapisach planu wskazano *obowiązek stosowania nawierzchni wodoprzepuszczalnych*, a także określono *zasady wprowadzania zieleni wysokiej*. Dzięki zastosowaniu tych zapisów tereny parkingów nie będą stanowiły powierzchni nadmiernie zasklepionych, charakteryzujących się niskim udziałem powierzchni biologicznie czynnych oraz zwiększonym spływem powierzchniowym wody deszczowej i roztopowej.

Przewiduje się znaczące zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi i przypowierzchniowych strukturach geologicznych na skutek realizacji ustaleń planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie. Kompleksowa i precyzyjna realizacja wszystkich przywołanych wyżej ustaleń planistycznych wraz z odpowiednim doбором rozwiązań techniczno-inżynierskich, powinna zminimalizować natężenie niekorzystnych oddziaływań.

3.2 Wody powierzchniowe i podziemne

Poziom wodonośny wód podziemnych na przeważającej części obszaru objętego planem znajduje się poniżej 6 m p.p.t., płycej pojawiają się jedynie sączenia. Zasilanie wód podziemnych zachodzi przede wszystkim przez infiltrację wód opadowych i roztopowych, w mniejszym stopniu poprzez podziemny spływ od strony zachodniej ze zbocza Wzgórz Bukowych. W północnej części obszaru, gdzie występują piaski otoczone glinami i pyłami, mogą tworzyć się lokalne wodochłonne pułapki, gromadzące wodę i ograniczające spływ powierzchniowy. Skanalizowanie obszaru jest niewielkie ze względu na przewagę terenów niezagospodarowanych, dlatego też cały obszar objęty planem posiada korzystne warunki dla retencji wodnej.

Przejawem wód powierzchniowych na obszarze planu jest strumień Leszczyniec, przepływający wzdłuż w północnej i południowo-wschodniej granicy, a także strumień Trawna, znajdujący się na południowym zachodzie. Trawna to nieuregulowany strumień, który ma swój początek na północnym stoku Lisicy. Biegnie przez tereny leśne do Niedźwiedzianki. Strumień Leszczyniec jest nieuregulowany, posiada duże spadki podłużne. Płyne on z południa – obszaru Puszczy Bukowej (bierze początek z pięciu źródeł na wschodnim krańcu Puszczy) w kierunku północnym, gdzie wpada do strumienia Trawna. Jego brzegi są częściowo porośnięte drzewami, dno twarde i piaszczyste. Waloryzacja przyrodnicza miasta Szczecin z 2018 r. nie wskazuje występowania w nim ryb. Inwentaryzacja terenowa przeprowadzona w październiku 2019 roku, a także w październiku 2024 roku pozwoliła stwierdzić, że w korycie Leszczyńca, na odcinku rozpoczynającym się w rejonie ul. Podgrzybkowej, następnie biegnącym w stronę południowo-zachodnią aż do granicy obszaru planu, nie występuje woda. Przeprowadzenie wizji lokalnej w roku 2019 pozwoliło na określenie, że przeważająca część jego koryta była zanieczyszczona przez odpady komunalne, a dostęp do niego był ograniczony w miejscach, gdzie nastąpił niekontrolowany wzrost roślinności. W trakcie wizji lokalnej przeprowadzonej w roku 2024 stwierdzono, że koryto strumienia Leszczyniec

znajduje się w dużo lepszym stanie zachowania, nie odnotowano występowania zanieczyszczeń antropogenicznych, jednak nastąpiła dalsza sukcesja roślinności.

Na obszarze opracowania, przy ul. Sennej oraz Mokradłowej, zlokalizowane są sztuczne zbiorniki wodne, powstałe w skutek eksploatacji surowców naturalnych. Mają one postać mniejszych lub większych stawów. Zlokalizowane są na terenach prywatnych, zostały zagospodarowane, wskutek czego ich wielkość i kształt uległy zmianie. Obecnie stanowią część zieleni przydomowej, ich otoczenie zostało znacznie zmienione i zagospodarowane w formie ogrodów przydomowych. Inwentaryzacja terenowa wykazała, że stan tych wód powierzchniowych jest dobry, nie odnotowano występowania zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego.

Fot. 1 Strumień Leszczyniec w okolicach stawu Ugoszcz

Źródło: Materiały BPPM.

Fot. 2 Strumień Trawna

Źródło: Materiały BPPM.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Podstawowym skutkiem rozwoju terenów wskazanych pod zabudowę jest zmniejszenie powierzchni biologiczno-retencyjnych zapewniających swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych, a także ograniczenie zasilania wód gruntowych i zwiększenie tempa spływu powierzchniowego z terenów zasklepionych. Jest to przyczyną zwiększenia przepływów w ciekach i rowach wodnych będących odbiornikami wód. W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście zmian klimatycznych i coraz częściej zachodzących zjawisk ekstremalnych (deszcze nawalne, susze), w planie utrzymano m.in. wysoki stopień *powierzchni biologicznie czynnych* – od 30% do 90% powierzchni działki budowlanej. Taki odsetek będzie sprzyjał częściowemu zachowaniu retencyjnych funkcji podłoża i utrzymaniu naturalnego obiegu wody w przyrodzie. Zachowanie powierzchni przepuszczalnych jest jednym z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji miasta do zmian klimatu, ponieważ od rodzaju pokrycia terenu zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych. Kolejnym działaniem na etapie planu miejscowego, którego celem jest zatrzymanie wody w środowisku, jest określenie sposobu gospodarowania wodami. W analizowanym planie ustalono obowiązek *stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, w szczególności poprzez: wykorzystanie do celów własnych, retencjonowanie, odparowanie, rozsączenie,*

odprowadzenie na lub do gruntu (w zależności od warunków gruntowo-wodnych). Dodatkowo dopuszczono lokalne systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych umożliwiające przyłączenie terenów w okolicy (w szczególności wykorzystujące błękitno-zieloną infrastrukturę) oraz systemy zagospodarowania wód opadowych i roztopowych niezwiązane bezpośrednio z realizacją zabudowy (zbiorniki retencyjne na sieci, układy bypassowe itp.). W terenie elementarnym 1US-ZP dopuszczono realizację zbiornika retencyjnego o brzegu uregulowanym naturalnie. Realizacja zbiornika retencyjnego w tym terenie, pozwoli na odwodnienie sąsiednich terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Obszar ten stanowi naturalne obniżenie terenu. Wykorzystanie tych predyspozycji jako terenu retencyjnego, będzie miało pozytywny wpływ na warunki gruntowo-wodne w tej części obszaru objętego planem. Realizacja przytoczonych ustaleń będzie skutkować spowolnieniem spływu powierzchniowego do wód oraz sieci kanalizacyjnej.

Pozytywnie w aspekcie gospodarowania wodami ocenia się udział terenów przeznaczonych na zieleń w strukturze funkcjonalnej (tereny o funkcji ZN, ZP, L), a także zapisy planu odnoszące się do zachowania i utrzymania istniejącej w granicy planu zieleni. W celu stworzenia naturalnego bufora pomiędzy terenami zieleni, a terenami zabudowy i zainwestowania, wprowadzono *strefę zieleni*, w której obowiązują regulacje mające zapobiegać nadmiernemu zasklepianiu powierzchni i likwidacji istniejących zasobów zieleni. Roślinność odgrywa bardzo ważną rolę w cyklu hydrologicznym, pozwala na utrzymanie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, czego skutkiem jest ograniczenie negatywnych oddziaływań zjawisk ekstremalnych jakimi są deszcze nawalne. Zieleń zapobiega erozji gleby, przez co spowalnia odpływ powierzchniowy, pobiera i magazynuje wilgoć, przez co wspomaga retencję glebową i uczestniczy w procesie wchłaniania wód do gruntu.

Istotnym elementem gospodarki wodnej na terenie objętym planem są wody powierzchniowe: strumień Leszczyniec i Trawna, rowy wodne, powyrobowiskowe zbiorniki wodne. W celu ochrony występujących w granicach planu strumieni, ustalono zakaz ich zabudowy i kanalizacji oraz obowiązek: *brzegu naturalnego lub brzegu uregulowanego naturalnie, za wyjątkiem miejsc realizacji drogowych obiektów inżynierskich, budowli hydrotechnicznych, sieci i inżynierskich urządzeń sieciowych*. Ustalono również obowiązek zachowania istniejących zbiorników wodnych na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z jednoczesnym zakazem pomniejszania ich powierzchni. Ponadto dla strumieni Leszczyniec i Trawna ustalono także korytarze ekologiczne, w których obowiązuje minimalny *udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 90%, zakaz zabudowy oraz realizacji miejsc postojowych*. Regulacje te mają na celu ochronę wód powierzchniowych wraz z przylegającymi terenami, co pozwoli na wymianę biomasy, rozwój roślinności, życie i migrację zwierząt. Ze względu na planowane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym przedmiotowego obszaru, nastąpi modyfikacja warunków siedliskowych dla szeregu gatunków flory i fauny, zmniejszone też zostaną powierzchnie dla swobodnej wymiany biomasy. Stworzenie korytarzy ekologicznych wzdłuż wód powierzchniowych pozwoli na przemieszczanie się poszczególnych populacji w odpowiedzi na zmiany środowiska. Umożliwi to zachowanie równowagi ekologicznej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, nawet w warunkach istotnych zmian zagospodarowania przestrzennego.

W celu stworzenia systemu retencyjnego działającego w sposób efektywny i bezpieczny, poza regulacjami planistycznymi dotyczącymi wód powierzchniowych, wprowadzono także zapisy szczegółowo określające gospodarkę wodno-ściekową. Dzięki integracji ustaleń ekologicznych i inżynierskich, stworzono podstawy do gospodarowania przestrzenią w sposób przyjazny środowisku, efektywny i odpowiadający na obecne wyzwania wynikające ze zmian klimatu (m.in.: nawalne deszcze, powódzie, susze). Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o istniejące i nowe sieci powinno wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wód powierzchniowych i podziemnych.

3.3 Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym Szczecin położony jest w Regionie Zachodniopomorskim (Woś A., 1993), który obejmuje w głównej mierze Nizinę Szczecińską. Specyficzną cechą, w porównaniu z innymi regionami kraju, jest względnie częste występowanie dni z pogodą przymrozkową, umiarkowanie zimną, z niewielkim zachmurzeniem i bez opadu oraz rzadkie pojawianie się dni z pogodą przymrozkową,

umiarkowanie zimną, z dużym zachmurzeniem nieba i opadem. Współczesne zmiany klimatyczne (zwłaszcza dynamiczny wzrost temperatury) sprawiają, że charakterystyki klimatyczne oparte na wartościach wieloletnich różnią się istotnie wraz z upływem kolejnych dekad. Dodatkowo sama struktura miejska, ściśle związana z emisją zanieczyszczeń, ciepła, powierzchniami zasklepiionymi, intensywną zabudową powoduje, że topoklimat Szczecina odbiega nieco od przedstawionej wyżej charakterystyki dla całego regionu klimatycznego.

Poniżej scharakteryzowano kilka parametrów klimatycznych dla Szczecina, bazując na uśrednionych wartościach wieloletnich (1991-2020), które zestawiono z wartościami rocznymi z roku 2023 i 2024, pochodzącymi ze stacji badawczej Szczecin.

Średnia roczna temperatura powietrza w Szczecinie w wieloleciu wyniosła 9,5°C, w 2023 r. – 10,5°C i w 2024 r. – 11,5°C. Średnie temperatury stycznia wyniosły kolejno: 0,6°C (wielolecie), 4,0°C (2023 r.) i 1,6°C (2024r.), natomiast lipca: 18,9°C, 18,8°C i 19,3°C. Analizując podane wartości zauważyć można, że dane z roku 2023 jak i 2024, potwierdzają zachodzące od kilku lat zmiany termiczne, które przejawiają się ciepłą zimą i gorącym latem.

Średnia roczna suma opadów w Szczecinie w badanym wieloleciu wynosiła 567,1 mm, w roku 2023 – 609,3 mm (107% opadu wieloletniego) i 509,3 mm (90% opadu wieloletniego) w roku 2024. Maksimum opadów w wieloleciu przypadło na lipiec z wielkością 76,2 mm opadu, natomiast minimum odnotowano w kwietniu – 31,2 mm. W roku 2023 wielkości opadów dla tych miesięcy kształtowały się następująco: 68,5 mm (lipiec) i 23,5 mm (kwiecień). Rok 2024 to opad rzędu 54,1 mm (lipiec) i 31,2 mm (kwiecień). W zestawieniu z wartościami wieloletnimi zarówno rok 2023, jaki i 2024 były latami normalnymi pod kątem niedoboru lub nadmiaru opadów. Równocześnie z upływem lat obserwuje się spadek ilości dni z pokrywą śnieżną, a także jej grubości. W wieloleciu średnia sezonowa liczba dni z pokrywą śnieżną wynosiła 30 dni, a średnia grubość tej pokrywy wynosiła 7 cm. W ostatnich latach pokrywa śnieżna w Szczecinie utrzymywała się sporadycznie (w roku 2024 było to 12 dni), a jej grubość rzadko przekraczała 10 cm.

Najwięcej przypadków wiatrów w Szczecinie stanowią południowo-zachodnie o prędkości w przedziale 3-5 m/s (ok. 50% przypadków). Wiatry słabe, o sile 0-2 m/s to około 35% wszystkich przypadków.

Znaczącą cechą klimatu Szczecina jest jego zmienność w wymiarze czasowym. Obserwuje się duże wahania średnich wartości poszczególnych elementów meteorologicznych z roku na rok. Występuje również istotna zmienność w obrębie roku z sezonu na sezon, oraz – w mniejszej skali czasowej – zmienność warunków pogodowych z dnia na dzień. W Szczecinie, jak i w całym kraju i na świecie od początku XXI wieku obserwuje się wzrost występowania ekstremalnych zjawisk atmosferycznych, takich jak intensywne kilkudniowe opady deszczu o charakterze rozlewnym oraz krótkotrwałe ulewne i nawalne deszcze, powodujące wezbrania i powodzie lokalne typu *flash flood*. Podczas występowania opadu ≥ 30 mm/dobę, tzw. opadu zagrażającego, tworzą się lokalne podtopienia oraz zalania terenów i pomieszczeń niżej położonych; na ulicach i powierzchniach zwartych tworzy się stojąca warstwa wody, a w terenach o zróżnicowanej rzeźbie następuje szybki jej spływ.

Głównymi zagrożeniami klimatycznymi w Szczecinie są: występowanie fal upałów i dni gorących, możliwość wystąpienia silnych porywów wiatru, niosących za sobą znaczne straty w drzewostanie, energetyce, utrudnienia komunikacyjne, zagrożenie dla życia ludzkiego, cofki, a także intensywne burze oraz możliwość występowania nagłych powodzi miejskich i powodzi sztormowych.

Pozytywne determinanty lokalnego klimatu to duży udział powierzchni biologicznie czynnych, a także sąsiedztwo terenów leśnych od strony zachodniej i północnej. Tereny zieleni stanowią powierzchnię kontrastową do terenów zainwestowanych, wpływają na zmniejszenie temperatury powietrza, intensyfikują przewietrzanie obszaru i regenerację powietrza, podnoszą wilgotność powietrza, a także są naturalnymi obszarami retencyjnymi. Aspekty te decydują o tym, że aktualny lokalny klimat jest bardzo korzystny.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Prognozuje się, że realizacja ustaleń planu spowoduje zmiany niektórych elementów topoklimatu w odniesieniu do stanu obecnego. Aktualnie w granicach analizowanego planu dominują tereny otwarte,

niezagospodarowane, zajęte przez roślinność zróżnicowaną pod względem formacji i gatunków. Wprowadzenie obiektów kubaturowych wraz z pozostałymi nawierzchniami nieprzepuszczalnymi, skutkować będzie zmniejszeniem wilgotności względnej powietrza i wzrostem temperatury (nawierzchnie betonowe, kamienne absorbują więcej ciepła niż powierzchnie pokryte roślinnością), a także zmniejszeniem powierzchni naturalnej regeneracji powietrza. Obiekty kubaturowe i ich pojemność cieplna będą miały wpływ na przewietrzanie terenu – zmodyfikują lokalną cyrkulację powietrza. Efektem maksymalnego zagospodarowania całego obszaru planu, będzie zmiana lokalnych warunków klimatycznych – powstanie topoklimat terenów zurbanizowanych ekstensywnie, poddawanych stałemu oddziaływaniu zanieczyszczeń uwalnianych do środowiska. Te niekorzystne oddziaływania będą łagodzone przez klimatotwórcze oddziaływanie dużych powierzchni pokrytych zielenią wysoką (*tereny o funkcji L, ZN, ZP*), występujących w granicach miejscowego planu, a także w jego bezpośrednim sąsiedztwie – lasy Puszczy Bukowej. Zmiany lokalnych warunków klimatotwórczych będą charakterystyczne dla terenów zurbanizowanych w stopniu ekstensywnym (18-20% maksymalnego udziału powierzchni zabudowy w terenach przeznaczonych na zabudowę mieszkaniową jednorodziną przy minimum 60% powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej), nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, ani dla jakości zamieszkania i zdrowia mieszkańców.

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań na topoklimat w planie ustalono takie parametry zabudowy jak *maksymalna wysokość, minimalna powierzchnia nowo wydzielonej działki, udział powierzchni zabudowy, powierzchni biologicznie czynnych oraz zasady realizacji parkingów naziemnych*. Określenie tych parametrów zostało dostosowane do aktualnych uwarunkowań oraz potrzeb przestrzennych mieszkańców. Wprowadzenie wymienionych ograniczeń zapobiegnie nadmiernemu zasklepieniu i zabudowywaniu terenów.

Negatywne oddziaływanie nowego zagospodarowania, które pojawi się w granicach planu powinny złagodzić także działania, które wykraczają poza kompetencje miejscowego planu. Do rozwiązań tych należą:

- restrykcyjne przestrzeganie ustalonych w planie zapisów dotyczących realizacji minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,
- stosowanie rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- stosowanie jasnych kolorów w elewacjach budynków (mniejsze pochłanianie promieniowania słonecznego),
- wykorzystywanie ekologicznych źródeł energii, ciepła.

3.4 Klimat akustyczny

Obecnie podstawowymi kryteriami oceny hałasu w środowisku są poziomy dopuszczalne na danym terenie, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U.2014.112 z późn. zm.). Poziomy dopuszczalne są poziomami hałasu przenikającego na teren wymagający ochrony akustycznej od poszczególnych źródeł, takich jak np.: drogi lub linie kolejowe, działalność produkcyjna.

Na obszarze objętym miejscowym planem „Płonia – Klonowa” w Szczecinie klimat akustyczny jest korzystny, nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm. Układ komunikacyjny stanowią drogi o niewielkim natężeniu ruchu. W granicach objętych planem oraz najbliższym sąsiedztwie nie występują liniowe czy punktowe źródła emisji hałasu, które miałyby wpływ na tło akustyczne obszaru. Tereny leśne, znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie przedmiotowego terenu, stanowią naturalny bufor, który skutecznie zapobiega przenikaniu emisji hałasu.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Docelowe zagospodarowanie przestrzenne obszaru spowoduje istotne zmiany klimatu akustycznego. Pojawią się funkcje stanowiące potencjalne źródło hałasu (układ komunikacyjny, obiekty usługowe), jak i nowe funkcje wrażliwe akustycznie. Konsekwencją zmiany w układzie urbanistycznym obszaru będzie zupełnie odmienne od obecnego tło akustyczne. Docelowy układ drogowy będzie opierał się głównie na drogach, które będą wprowadzały/wyprowadzały ruch przede wszystkim mieszkańców

analizowanej przestrzeni. Eksploatacja tych terenów nie powinna powodować przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu, a zmiany klimatu akustycznego będą wynikiem procesu urbanizacji terenów porolnych. W celu zminimalizowania uciążliwości akustycznych mieszkańców obszaru planu, dokonano klasyfikacji akustycznej poszczególnych terenów elementarnych. Ze względu na występowanie funkcji wrażliwych akustycznie, w planie miejscowym określono również, że *zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska*, w tym hałasu. *Realizacja zabudowy musi być zrealizowana w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych*. Zapisy te wskazują na konieczność ograniczenia uciążliwości, w tym akustycznych, wynikających z zagospodarowania przestrzennego obszaru.

Zapisy planu umożliwiają modernizację istniejących terenów drogowych oraz budowę nowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa drogowego oraz efektywności użytkowania. Ze względu na szerokość terenów drogowych, realizacja zieleni wysokiej która mogłaby pochłaniać część emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza, jest niemożliwa, jednak wprowadzono *obowiązek programu zieleni uzupełniającej*.

Przestrzeganie regulacji wprowadzonych w miejscowym planie powinno być zintegrowane z działaniami na poziomie realizacji i eksploatacji poszczególnych obiektów, do których należy stosowanie rozwiązań technicznych gwarantujących odporność akustyczną w budynkach przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Dzięki zastosowaniu tych działań, warunki akustyczne obszaru objętego planem powinny być korzystne dla poszczególnych funkcji, a także nie powodować zagrożenia zdrowia czy dyskomfortu mieszkańców i użytkowników poszczególnych terenów.

3.5 Zanieczyszczenia powietrza

Stan jakości powietrza na obszarze opracowania przedstawia tab.1., sporządzona na podstawie danych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo: DMS-SZ.731.1.262.2024).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U.2021.845 z późn. zm.) obowiązujące aktualnie dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza według poniższych danych, nie zostały przekroczone. Stan aerosanitarny analizowanego terenu można uznać za bardzo korzystny. Jest to wynikiem istniejącego zagospodarowania terenu, w którym obecna jest niewielka ilość emitorów i wysoki odsetek zieleni, która asymiluje istniejące zanieczyszczenia i dodatkowo natlenia atmosferę. Czasowe pogorszenie jakości powietrza może następować w okresie grzewczym. Sąsiadująca z obszarem opracowania zabudowa mieszkaniowa znajduje się poza miejską siecią ciepłowniczą, dlatego też stanowi potencjalne źródło zanieczyszczeń, pochodzących z indywidualnych źródeł ciepła.

Dane dotyczące stężeń zanieczyszczeń powietrza na przedmiotowym terenie w roku 2019 oraz w roku 2024 zostały zestawione w tabeli (Tab.1.). Różnice w wartościach dla poszczególnych zanieczyszczeń, wynikają głównie ze zmiany pierwotnych granic obszaru objętego miejscowym planem. W roku 2019 granice miejscowego planu obejmowały obszar ul. Klonowej, stanowiący teren dawnej wsi Płonia. Poziomy stężenie poszczególnych zanieczyszczeń powietrza dla obszaru, z którego wyłączony został teren dawnej wsi, są niższe. Największe różnice występują w poziomach stężeń pyłu zawieszonego PM10 oraz PM2,5, których głównymi źródłami jest eksploatacja źródeł ciepła w zabudowie indywidualnej, związana ze spalaniem paliw stałych niskiej jakości. Wskazuje to na korelację pomiędzy intensywnością zagospodarowania, w którym występuje głównie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna zlokalizowana poza zasięgiem sieci ciepłowniczej, a poziomami zanieczyszczeń powietrza. Obszar objęty planem miejscowym „Płonia – Klonowa” stanowi teren aktualnie w większości wolny od zainwestowania, dlatego też zanieczyszczenie powietrza jest niewielkie.

Tab.1. Średnioroczne stężenie zanieczyszczeń powietrza

DOPUSZCZALNE POZIOMY ZANIECZYSZCZEŃ DLA ROKU KALENDARZOWE GO [$\mu\text{G}/\text{M}^3$]	DWUTLENEK SIARKI (SO_2)	DWUTLENEK AZOTU (NO_2)	PYŁ ZAWIESZONY PM_{10}	PYŁ ZAWIESZONY $\text{PM}_{2,5}$	OŁÓW (PB) W PYLE PM_{10}	BENZEN (C_6H_6)
	20,0	40,0	40,0	20,0	0,5	5,0
Średnioroczne stężenie zanieczyszczeń [$\mu\text{g}/\text{m}^3$] obszar w granicach mpzp „Płonia - Klonowa” w Szczecinie	2019 rok					
	4,0	17,0	24,0	19,0	0,006	1,0
	2024 rok					
	3,0-4,0	8,0 – 10,0	13,0 – 16,0	8,0 – 10,0	0,002	0,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie pisma GIOŚ.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W granicach obszaru objętego planem nastąpią istotne zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym. Teren w większości wolny od antropogenicznych form, zostanie przekształcony w enklawę zabudowy mieszkaniowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i funkcjonalną. Ze względu na ekstensywny charakter planowanej zabudowy nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych norm stężeń poszczególnych zanieczyszczeń powietrza. Analiza danych dotyczących zanieczyszczeń powietrza pozwoliła na stwierdzenie, że głównym problemem terenów zagospodarowanych jest eksploatacja źródeł ciepła w zabudowie indywidualnej. Nowe obiekty budowlane, które pojawią się w omawianej przestrzeni staną się również – oprócz pojazdów samochodowych – emitorami zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza, m.in.: ciepła, gazów (w tym dwutlenku węgla) i substancji stałych ze źródeł ciepła i w wyniku spalania paliw samochodowych. W celu minimalizacji emisji zanieczyszczeń określono *sposób zaopatrzenia w ciepło, gaz, zasilania w energię elektryczną oraz dopuszczono pozyskiwanie energii z niskoemisyjnych instalacji, odnawialnych źródeł energii*. Na całym obszarze planu ustalono również *obowiązek rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii*. Dodatkowo w planie zawarto ustalenia opisujące szczególne rozwiązania dotyczące urządzeń wytwarzających *energię z odnawialnych źródeł energii*. Zgodnie z tymi zapisami mieszkańcy obszaru planu mogą zamienić tradycyjne piece na rozwiązania niskoemisyjne, które wpłyną korzystnie na lokalne warunki aerosanitarnie.

Pozytywny wpływ na stan jakości powietrza analizowanego obszaru, ma wysoki stopień zachowania istniejących zasobów zieleni (*tereny o funkcji L, ZN, ZP, strefa zieleni, korytarz ekologiczny*), której zdolność do absorbowania zanieczyszczeń przyczyni się do wynikowego stanu powietrza atmosferycznego.

Wybór niskoemisyjnych lub odnawialnych źródeł energii i ciepła wraz z priorytetem zachowania możliwie największego udziału powierzchni biologicznie czynnych, powinny skutkować wynikiem dobrym stanem jakości powietrza w granicach omawianego planu, a tym samym wywierać pozytywny wpływ na dobrostan mieszkańców.

3.6 Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna

Szata roślinna obszaru została ukształtowana w wyniku porzucenia użytkowania terenów rolnych oraz sukcesji roślinności leśnej na tereny otwarte. W szacie roślinnej obszaru przeważają zasoby zieleni naturalnej z dużym udziałem zieleni wysokiej, a zorganizowane kompozycje zieleni występują jedynie w formie przydomowych ogrodów. Największe wartości przyrodnicze wykazują doliny strumieni Leszczyniec oraz Trawna, a także obszary pokryte roślinnością na styku z Puszczą Bukową.

Kompleksy zieleni wysokiej oraz tereny lasów mają największy wpływ na walory estetyczne oraz bioróżnorodność florystyczną i faunistyczną. Kompleksy leśne w południowo zachodniej części przedmiotowego obszaru pozostają w kontakcie z Puszczą Bukową, porastają je zadrzewienia nawiązujące silnie do typowych dla tego kompleksu leśnego zbiorowisk roślinnych. Przeważają w nich takie gatunki jak: *buk zwyczajny, grab zwyczajny, dąb szypułkowy, kostrzewa leśna, wiechlina gajowa, niecierpek*

drobnokwiatowy, przytulia wonna. Część z nich powstała w wyniku zalesień *sosną zwyczajną* dawnych gruntów rolnych, pozostałe są skutkiem spontanicznego zadrzewiania gatunkami liściastymi, po porzuceniu dawnego, rolniczego użytkowania. Pas lasu pomiędzy ul. Trzciniową a stawem Ugoszcz powstał w wyniku zalesienia gruntu rolnego *sosną zwyczajną*. Ma on bardzo uproszczony skład gatunkowy, w którym występują: *bez czarny, czeremcha późna, jeżyna*. Na obrzeżach tego kompleksu rośnie *bluszcz zwyczajny*. W obrębie ul. Deszczowej występują zadrzewienia i zakrzewienia o charakterze łąkowym. W składzie gatunkowym występują: *olsza czarna, leszczyna pospolita, szczyr trwały, podagrycznik pospolity, niecierpek drobnokwiatowy, kostrzewa leśna, czosnaczek pospolity, piżmaczek wiosenny, turzyca leśna, wiechlina gajowa*. Kompleks leśny pomiędzy ul. Deszczową a Senną porastają: *topola osika, brzoza brodawkowata, buk zwyczajny, grab zwyczajny, dąb szypułkowy*, a także *kostrzewa leśna, szczawik zajęczy, jeżyna*. Ponadto występują też gatunki typowe dla żyznych buczyn, takie jak: *marzanka wonna, niecierpek drobnokwiatowy, czyściec leśny, pokrzywa zwyczajna, kostrzewa leśna, narecznica samcza, kłosownica leśna, prosownica rozpierzchła, bodziszek cuchnący, czosnaczek pospolity, czartawa pospolita*. Kompleks zieleni leśnej na południowy zachód od ul. Deszczowej zajmuje w całości las z drzewostanem *sosny zwyczajnej, brzozy brodawkowatej, topoli osiki, dębem szypułkowym, bukiem zwyczajnym*. Rozwijają się tu także: *kostrzewa leśna, niecierpek drobnokwiatowy, narecznica samcza, perłówka jednokwiatowa, bodziszek cuchnący, pokrzywa zwyczajna, wiechlina zwyczajna, przytulia czepna, czeremcha późna*.

Zbiorowiska roślinności łąkowej, zajmujące tereny objęte miejscowym planem, nie są użytkowane rolniczo, stanowią odłogi zaniedbane od strony agrotechnicznej. Powierzchniowo dominują zbiorowiska synantropijne roślinności zielnej, w których występują głównie gatunki roślin o dużej ekspansywności i tolerancji ekologicznej, posiadające niewielkie wymagania siedliskowe. Gatunki te stopniowo wypierają typowe gatunki roślinności łąkowej. Roślinność łąkowa, występująca w sąsiedztwie doliny Leszczyńca, na przedłużeniu ul. Trzciniowej, jest uboga gatunkowo. Płat łąk zlokalizowany na przedłużeniu ul. Deszczowej zarasta *głogami* i *brzozami*. W zbiorowiskach łąkowych obszaru analizy przeważa *rajgras wyniosły, kupkówka pospolita*, a w miejscach bardziej wilgotnych występuje *pokrzywa zwyczajna, podagrycznik pospolity, kłosówka wełnista*. Wzdłuż niektórych odcinków strumienia Leszczyniec występują wąskie pasy zieleni wysokiej, przeważnie w gatunku *olsz czarnych, wierzb białych, topoli czy brzozy*. W obrębie ul. Mokradłowej, pomiędzy płatami łąk występuje teren uprawy *porzeczki*.

Otoczenie dróg poza typową roślinnością synantropijną, stanowią zbiorowiska *trzcinnika piaskowego* z udziałem takich gatunków, jak: *pięciornik srebrny, bylica polna, rajgras wyniosły*. Wzdłuż ul. Borowikowej, a także w obrębie ul. Mokradłowej występują szpalery *sosny zwyczajnej*, nie posiadają jednak ciągłej formy i zajmują jedynie krótkie odcinki wzdłuż terenów drogowych. Wzdłuż ul. Nad Strumieniem, w południowej części obszaru analizy, występuje szpaler *dębów*. W wielu miejscach przydroża zajmują zbiorowiska nawiązujące do łąk świeżych z dominacją: *rajgrasu wyniosłego, wiechliny łąkowej* z mniejszym udziałem *krwawnika pospolitego, babki lancetowatej, dziurawca zwyczajnego*. W okolicach ul. Deszczowej oraz na odłogu między ul. Senną a strumieniem Leszczyniec, występuje objęta ochroną częściową *kocanka piaskowa*.

W krajobrazie obszaru objętego planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie przeważają otwarte przestrzenie nieużytków porolnych, na których odbywa się sukcesja wtórna. Tereny porolne, stanowiące obecnie odłogi, porastają głównie: *trzcinnik piaskowy, rajgras wyniosły, kostrzewa czerwona, wiechlina łąkowa, bylica polna, powój polny, krwawnik pospolity, szczaw rozpierzchły, szczaw polny, wyka kosmata, czeremcha, wrotycz pospolity, nawłoc kanadyjska, paproć*. Tereny te zajmują również pojedyncze gatunki zieleni wysokiej, które rozwijają się tutaj w sposób spontaniczny. Dominują gatunki charakterystyczne dla terenów podmokłych: *wierzby, olsze* i *brzozy*. Teren zieleni naturalnej, zlokalizowany pomiędzy ul. Senną, a strumieniem Leszczyniec, porastają głównie: *trzmielina pospolita* i *czeremcha zwyczajna*, występują tutaj także gęste zakrzaczenia mniejszych gatunków, do których należą: *jeżyna zwyczajna, dzika róża czy irga zwyczajna*.

W granicach objętych planem, *siedliska przyrodnicze* występują na terenach graniczących z lasami Puszczy Bukowej w południowo zachodniej części, a także w części wschodniej, w dolinie Leszczyńca. Należą

do nich płaty żyznych siedlisk leśnych – łągów olszowych, grądów i żyznych buczyn. Siedliska te stanowią przedmiot ochrony w sieci Natura 2000 „Wzgórza Bukowe”.

Żyzne buczyny (9130-1) – lasy bukowe kształtujące się na glebach o neutralnym lub słabo kwaśnym odczynie, w których skład gatunkowy jest bardzo uproszczony. Występują tutaj gatunki typowe dla tego siedliska: *marzanka wonna*, *kostrzewa leśna*, *perłówka jednokwiatowa*. Siedlisko to zajmuje kompleks leśny z drzewostanem sosnowym pochodzenia antropogenicznego, na przedłużeniu ul. Deszczowej.

Zagrożeniami dla tego siedliska są: homogenizacja siedliska poprzez realizację rębni częściowych wielkopowierzchniowych, inwazja gatunków obcych oraz apofitów (głównie jeżyn), brak lub niedostatek martwego drewna w ekosystemie, brak (lub znikomy udział) luk i halizn, intensywne wydeptywanie, zaśmiecanie.

Grąd subatlantycki (9160-1) – żyzne/średniożyzne wielogatunkowe lasy liściaste w postaci wąskiego pasma, zajmujące stoki doliny Trawnej. Silnie rozwinięty jest tu podszyt, z dużym udziałem *leszczyny i głogów*, runo jest wielogatunkowe, jednak ze względu na inicjalny charakter oraz izolację, brak w nich gatunków charakterystycznych dla siedliska.

Zagrożenia dla tego siedliska są wkraczanie gatunków obcych oraz brak lub niedostatek martwego drewna w ekosystemie.

Łęgi jesionowo-olszowe (91E0-3) – lasy charakterystyczne dla gleb zalewanych wodami rzecznyymi, zajmujące dolinę Leszczyńca. Skład drzewostanu jest dość jednolity, z dominacją *olszy czarnej*, a w podszycie *czeremchy i bzu czarnego*.

Zagrożenia dla tego siedliska są: inwazja klona jesionolistnego i niecierpków: gruczołowatego i pomarańczowego, potencjalnie – zręby zupełne w drzewostanach olszy czarnej.

Fot.3. Kompleks leśny przy zachodniej granicy obszaru objętego planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie

Źródło: Materiały BPPM.

Fot. 4. Zbiorowiska roślinności łąkowej w północnej części obszaru objętego planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie

Źródło: Materiały BPPM.

Fot. 5. Zielen w otoczeniu ul. Borowikowej w Szczecinie

Źródło: Materiały BPPM.

Fot. 6. Nieużytki we wschodniej części obszaru objętego planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie

Źródło: Materiały BPPM.

Ze względu na różnorodność form użytkowania terenów, a także zasoby szaty roślinnej, na obszarze objętym planem miejscowym występuje duże zróżnicowanie zasobów fauny. Tereny te stanowią idealne miejsce do stałego jak i okresowego bytowania licznych zwierząt. Płaty zbiorowisk łąkowych stanowią miejsce żerowania i lęgów wielu mniejszych gatunków zwierząt, w których duży udział mają kręgowce i bezkręgowce. W zasobie faunistycznym obszaru występują także gatunki łowne, związane z większymi powierzchniami pokrytymi odmiennymi typami roślinności. Należą do nich: *krzyżówka*, *bażant*, *grzywacz*, *sarna*, *dzik*, *zając szarak*, *lis* czy *kuna*. W otoczeniu terenów podmokłych oraz w terenach wód płynących Leszczyńca i Trawnej mogą występować przedstawiciele gadów i płazów. Pomiędzy formacjami zieleni w granicach planu, a obszarem Puszczy Bukowej w bezpośrednim sąsiedztwie, występują połączenia ekologiczne, stwarzające warunki do wędrówek licznych okazów fauny.

Najliczniejszymi przedstawicielami fauny na przedmiotowym terenie są ptaki. Duży udział terenów otwartych w granicach opracowania sprzyja ich gniazdowaniu i żerowaniu. Występują tutaj zarówno ptaki związane ze środowiskiem naturalnym oraz środowiskiem antropogenicznym. Do ptaków charakterystycznych dla terenów zabudowy należą: *kawka*, *sierpówka* i *wróbek*, występujące na przedmiotowym terenie przez cały rok, a także *pliszka siwa*, *dymówka*, *kopciuszek*, *oknówki*, pojawiające się w sezonie lęgowym i podczas wędrówek. Tereny wolne od zabudowy to miejsca lęgu *skowronków*, *pokląskwy* czy *potrzescza*, które zaliczane są do gatunków pospolitych, szeroko rozprzestrzenionych, podlegających ścisłej ochronie. Tereny zadrzewień oraz kompleksy leśne to miejsca występowania szeregu gatunków: *gąsiorka* (wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej), *kukułki*, *świergotka drzewnego*, *wilgi*, *słowika szarego*, *zaganiacza*, *pleszki*, *rudzika*, *kosa*, *śpiewaka*, *strzyżyka*, *piegża*, *kapturka*, *gajówki*, *cierniówki*, *pierwiosnka*, *piecuszka*, *kowalika*, *bogatka*, *modraszki*, *sójki*, *sroki*, *szpaka*, *kulczyka*, *zięby*, *dzwońca*, *szczygła*, *grubodzioba* czy *trznadla*. Poza wymienionymi gatunkami awifauny obszar terenu jest

potencjalnym miejscem występowania wielu innych ptaków, zarówno tych ocenianych jako rzadkie i wartościowe, jak i tych bardziej pospolitych.

Opracowanie ekofizjograficzne dla przedmiotowego terenu wskazuje występowanie następujących gatunków motyli: *polowiec szachownica*, *bielinek bytomkowiec*, *bielinek kapustnik*, *przestrojnik jurtina*, *czerwończyk dukacik*, *czerwończyk żarek*, *zorzynek rzeżuchowiec*, *rusałka pawik*, *rusałka kratkowiec*, *rusałka pokrzywnik*, *rusałka ceik*, *rusałka wierzbowiec*, *latolisek cytrynek*, *osadnik egeria*. Gatunki te nie należą do gatunków zagrożonych w Polsce i nie wymagają ochrony. Dokumentacja ekofizjograficzna sporządzona dla terenu objętego planem wykazała obecność 3 taksonów nietoperzy. *Karlik malutki* jest gatunkiem liczным i niezagrażonym, charakterystycznym dla miejsc przekształconych przez człowieka, objęty ochroną ścisłą. *Karlik większy*, charakterystyczny dla kompleksów leśnych ze zbiornikami wodnymi, objęty ochroną ścisłą. *Borowiec wielki* to duży nietoperz, niezagrażony i pospolity, który związany jest z kompleksami leśnymi, objęty ochroną ścisłą, a także wymieniony w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej. Ich aktywność skupia się w obrębie stawu Ugoszcz znajdującego się w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego planem, jednak ze względu na powszechne występowanie optymalnych biotopów dla wymienionych gatunków, obszar objęty planem jest potencjalnym miejscem ich występowania.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Realizacja ustalonego w planie miejscowym docelowego zagospodarowania przestrzennego, będzie skutkowałą zmianą stanu ilościowego istniejącej w granicach planu szaty roślinnej i związanej z nią fauny. Niekorzystne oddziaływanie na skutek realizacji ustaleń planu będzie miało miejsce w obrębie terenów obecnie wolnych od zagospodarowania i zabudowy. Zmniejszeniu ulegnie udział powierzchni biologicznie czynnej na skutek wprowadzenia nowej zabudowy wraz z ogrodzeniami i powierzchni utwardzonych, tym samym zmniejszy się powierzchnia swobodnej migracji i bytowania zwierząt. Realizacja i eksploatacja nowego zagospodarowania na obszarach obecnie otwartych, będzie wpływała na występujące na tym obszarze gatunki zwierząt w sposób bezpośredni – poprzez częściową likwidację terenów otwartych, a także w sposób pośredni – przez oddziaływanie będące skutkiem użytkowania obszaru zgodnie z ustalonymi funkcjami. Przewiduje się, że następstwem zabudowy omawianego terenu, będzie spadek bioróżnorodności przede wszystkim faunistycznej – pojawią się osobniki z gatunków przystosowanych do bytowania w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy i ludzi. Nie przewiduje się zmniejszenia liczebności populacji poszczególnych taksonów pod warunkiem podjęcia prac budowlanych poza okresem rozrodczym, zgodnie z przepisami o ochronie przyrody. Konsekwencją realizacji nowego zagospodarowania będzie kształtowanie się nowych biocenoz oraz nowych ekosystemów, charakterystycznych dla środowiska podmiejskiego.

Kompleksy leśne występujące w granicach planu zostały zachowane i utrzymane – obowiązuje dla nich *minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej 90%*, ponadto *wszelkie działania podejmowane na terenie lasu muszą być zgodne z planem urządzania lasu*. Tereny przeznaczone pod zabudowę, pozostające w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, będą stanowiły barierę antropogeniczną dla swobodnego funkcjonowania powiązań ekologicznych, następujących pomiędzy kompleksami leśnymi, a pozostałymi terenami zieleni. W celu złagodzenia tych negatywnych oddziaływań, w planie wprowadzono *strefę zieleni*, stanowiącą bufor pomiędzy terenami leśnymi, a terenami zabudowy. Strefa zieleni zdefiniowana została jako *obszar zagospodarowany zielenią zróżnicowaną pod względem gatunkowym i wysokościowym, z wyłączeniem inwazyjnych gatunków niepożądanych*. Strefy te zostały oznaczone na rysunku planu, obowiązuje w nich *zachowanie i utrzymanie istniejącej zieleni, 90% powierzchni biologicznie czynnej oraz zakaz lokalizacji dojazdów oraz miejsc postojowych dla samochodów*. Dodatkowo na terenach sąsiadujących z kompleksami leśnymi, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, wytyczono linie zabudowy oraz ustalono obowiązek zachowania minimalnej *powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 60% powierzchni działki budowlanej*. Działania te częściowo złagodzą negatywne oddziaływania wynikające z sąsiedztwa terenów leśnych oraz terenów zabudowy. Fragment kompleksu leśnego pomiędzy ul. Trzciniową, a stawem Ugoszcz został przeznaczony na cele nieleśne, ze względu na konieczność poszerzenia ul. Trzciniowej. Działanie to było niezbędną częścią modernizacji tego odcinka komunikacyjnego, mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa użytkownikom i zapewnienie wydajności układu komunikacyjnego.

Tereny nieużytków występujące w granicach planu, przeznaczone są głównie na cele mieszkaniowe o ekstensywnym charakterze. Roślinność tych obszarów zostanie częściowo zastąpiona przez powierzchnie nieprzepuszczalne. Od właścicieli poszczególnych działek będzie zależał stopień zachowania istniejącej roślinności. Pozostałe części terenu, wolne od zagospodarowania będą stanowiły część zieleni przydomowej. Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych wpłynie na wiele elementów środowiska przyrodniczego. Skutkiem zmniejszenia udziału powierzchni biologicznie czynnych będzie spadek bioróżnorodności, zaburzenie infiltracji wód opadowych i roztopowych, obniżenie możliwości retencyjnych obszaru, modyfikacja topoklimatu terenów otwartych na topoklimat terenów zurbanizowanych. Te ostatnie wymienione wyżej zmiany zostać częściowo zrekompensowane poprzez działania właścicieli terenów, polegające na wyborze rozwiązań przyjaznych środowisku. W tym celu w planie wprowadzono zapisy dotyczące *budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej, organizacji i eksploatacji gospodarki wodno-ściekowej, sposoby zaopatrzenia w wodę, gaz i ciepło*. Dodatkowo określono zasady realizacji OZE.

Siedliska przyrodnicze występujące w granicach planu, stanowiące przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, chronione są w planie poprzez przeznaczenie tych terenów pod funkcję *zieleni naturalnej*, a także utworzenie *korytarza ekologicznego* obejmującego siedlisko przyrodnicze: łągi jesionowo-olszowe (91E0-3) we wschodniej części obszaru analizy. Bezpośrednie sąsiedztwo siedlisk przyrodniczych stanowić będzie głównie ekstensywna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zlokalizowana na działkach na których przewidziano obowiązek zachowania *powierzchni biologicznie czynnej* na poziomie co najmniej 60% powierzchni działki budowlanej. Przywołane ustalenia pozwolą ograniczyć negatywne oddziaływanie na siedliska przyrodnicze, wynikające z nadmiernego zasklepienia powierzchni.

W związku z wystąpieniem prawdopodobieństwa zaburzenia naturalnej struktury i składu zbiorowisk roślinnych, w ustaleniach planu wprowadzono obowiązek stosowania w nasadzeniach drzew i krzewów, gatunków typowych dla danego miejsca, co będzie sprzyjało łączeniu się w większe płyty zieleni miejskiej i zachowaniu łączności puli genów w różnych populacjach danego gatunku, co jest szczególnie ważne w sąsiedztwie Puszczy Bukowej.

Na mocy zapisów planu zachowane i utrzymane zostaną najcenniejsze enklawy, skupiające obecnie najwyższą bioróżnorodność faunistyczną i florystyczną opisywanego terenu, do których należą kompleksy leśne, tereny zieleni naturalnej z dużym udziałem zieleni wysokiej, a także obszary strumieni Leszczyniec oraz Trawna. W planie przeznaczono je na funkcję *zieleni urządzonej, naturalnej i leśnej* z zakazem zabudowy. Dodatkową ochronę tych terenów przed antropopresją będą stanowiły *korytarze ekologiczne* obejmujące tereny przylegające do wód powierzchniowych, a także *strefy zieleni* pełniące rolę bufora pomiędzy kompleksami leśnymi, a terenami zabudowy. Wytyczenie nowych terenów mieszkaniowych uwzględniło potrzebę zachowania połączeń ekologicznych pomiędzy poszczególnymi płatami zieleni. Obszar nieużytku, na którym stwierdzono występowanie *gąsiorka* (wymienionego w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej), przeznaczony został w planie na *zielen naturalną*, z zakazem zabudowy oraz innego zagospodarowania. Zachowanie naturalnego charakteru, a przede wszystkim roślinności występującej na tym obszarze, stanowiącej miejsce bytowania dla wymienionego gatunku, powinno zapobiec jego migracji. Dodatkowo ekstensywne użytkowanie terenów przylegających do omawianego obszaru, wymuszone ograniczeniami zawartymi w zapisach planu, nie powinno stanowić zagrożenia dla występowania tego gatunku na analizowanym terenie. W planie znalazł się zapis mówiący, że w *obszarze planu występują chronione gatunki roślin i zwierząt oznaczone na rysunku planu; w przypadku naruszenia lub przekształcenia ich stanowisk w wyniku realizacji ustaleń planu, obowiązują przepisy z zakresu ochrony przyrody*.

W planie dostosowano intensywność zagospodarowania i funkcje terenu do istniejących uwarunkowań m.in. poprzez ustalenie minimalnej wielkości działki budowlanej oraz maksymalny udział powierzchni zabudowy w jej granicach. Jednym z działań mających wpłynąć na łagodzenie oddziaływań przyszłego zagospodarowania jest obowiązek utrzymania wysokiego minimalnego wskaźnika udziału powierzchni biologicznie czynnej (*od 30% do 90% w granicach działki budowlanej, w zależności od przeznaczenia terenu*) oraz obowiązek utrzymania istniejących, najbardziej wartościowych zasobów przyrody (*tereny elementarne i wydzielenia wewnętrzne ZP, ZN i L, strefa zieleni, korytarz ekologiczny*).

W planie wprowadzono tereny elementarne przeznaczone na funkcje *zieleni naturalnej* lub *urządzonej* i *usługi sportu i rekreacji* (US-ZN, US-ZP), dzięki czemu zagospodarowanie przestrzenne poszczególnych terenów nie będzie kolidowało z występującymi na nich zasobami przyrodniczymi. Należy pamiętać, że bez względu na ustalenia planistyczne, w każdym przypadku zidentyfikowania gatunków chronionych obowiązują w stosunku do nich przepisy ustawy o ochronie przyrody.

3.7 Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Obszar opracowania zlokalizowany jest w peryferyjnej części miasta Szczecin, na Prawobrzeżu, w granicach osiedla Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce. Obecny układ urbanistyczny obszaru opracowania jest wynikiem zmiany gospodarczej działalności człowieka, która wiązała się z porzuceniem użytkowania gruntów rolnych, a także oddziaływania na przyległy obszar Puszczy Bukowej chronionej jako Szczeciński Park Krajobrazowy „Puszcza Bukowa” oraz obszaru Natura 2000 „Wzgórza Bukowe”. W wyniku długotrwałego odłogowania, tereny graniczące z Puszcą Bukową zarastają zaroślami i zadrzewieniami. Rola obszaru opracowania w ochronie obszarów cennych przyrodniczo, wpływa na sposób gospodarowania przestrzenią oraz kształtowania układu urbanistycznego w sposób ekstensywny. Istotny wpływ na kierunek rozwoju przestrzennego obszaru ma także układ urbanistyczny dawnej wsi Płonia, znajdującej się w bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego planem. Część osiedla Płonia znajdująca się w granicach miejscowego planu, tworzy rzadka i rozproszona współczesna zabudowa w postaci domów jednorodzinnych. Zabudowa ta rozwija się wzdłuż historycznych traktów: ulicy Deszczowej, Mokradłowej i Sennej oraz w obrębie nowych ulic, wytyczonych bezpośrednio na styku z historycznym układem.

Krajobraz obszaru analizy tworzą różnorodne formy przestrzenne. Przeważają tutaj tereny nieużytków, dla których tło stanowią lasy Puszczy Bukowej. Antropogeniczne formy zagospodarowania przestrzennego, otoczone są przez enklawy zieleni o różnej powierzchni i odmiennych typach roślinności. Lokalnie występują niewielkie zbiorniki wodne, powstałe po wydobywaniu surowców naturalnych. Obecnie znajdują się w granicach terenów prywatnych, zostały zagospodarowane i włączone w tereny zabudowy jako część zieleni przydomowej. Indywidualny charakter krajobrazu obszaru objętego planem zapewniają liczne przestrzenie otwarte.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

W wyniku realizacji zapisów planu, nastąpią zauważalne zmiany w krajobrazie przedmiotowego obszaru. Naturalny charakter terenów otwartych, zastąpi enklawa zabudowy jednorodzinnej, uzupełniona niezbędnym zapleczem funkcjonalnym. W planie określono strukturę funkcjonalno-przestrzenną w sposób zapewniający zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu, do których należą liczne tereny zieleni oraz wód powierzchniowych. W zapisach dotyczących kształtowania nowych przestrzeni przeznaczonych pod określone funkcje, sformułowano zapisy pozwalające na kształtowanie harmonijnej i zorganizowanej przestrzeni, w której występują pozytywne akcenty estetyczne. Do zapisów tych należy m.in. *strefa zieleni*, w której określono obowiązek zachowania istniejącej zieleni, wyznaczenie *korytarzy ekologicznych* wzdłuż terenów wód powierzchniowych. Zapisy te poza aspektami ekologicznymi, zapewniają także zachowanie pewnych charakterystycznych elementów krajobrazu, kontynuują strukturę ekstensywnego osiedla jednorodzinne o charakterze podmiejskim. W celu zminimalizowania drastycznych zmian dotyczących odbioru estetycznego krajobrazu, ustalono wysoki *udział powierzchni biologicznie czynnych*, wysoki udział terenów przeznaczonych na *zieleń leśną, naturalną oraz urządzonej*, a także zadbano o to, aby wskaźniki zabudowy ograniczały nadmierne zainwestowanie przestrzeni. W planie została także ustalona *strefa ochrony stanowisk archeologicznych*, czyli obszarów występowania relikwów osadnictwa pradziejowego i średniowiecznego oraz terenów zabytkowych, zawierających materialne ślady dostępne za pomocą badań metodami archeologicznymi.

3.8 Zasoby naturalne

W obszarze opracowania nie odnotowano występowania udokumentowanych złóż surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie na ten komponent środowiska, wynikające z realizacji ustaleń planu.

3.9 Zdrowie i warunki życia ludzi

Obszar objęty planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie to porolne tereny, na których odbywa się proces urbanizacji. W granicach planu nie występują obecnie obiekty ani funkcje, które wpływają na obniżenie jakości życia czy powodują zagrożenie dla mieszkańców i użytkowników obszaru.

W odniesieniu do terenów zabudowy, głównym aspektem decydującym o jakości życia, jest odpowiedni dostęp do zaplecza usługowego, infrastruktury inżynieryjnej oraz komunikacyjnej. Obecny układ komunikacyjny zapewnia obsługę mieszkańców na podstawowym poziomie, jednak wymaga odpowiedniego kształtowania i organizacji w celu zapewnienia bezpieczeństwa i dostępu komunikacyjnego do terenów obecnie niezagospodarowanych, przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Organizacja terenów komunikacji zapewni także niezbędne połączenia z pozostałymi częściami miasta w formie komunikacji publicznej, zmniejszając tym samym konieczność podróży indywidualnych. Obszar analizy objęty jest w nieznacznej części miejscowym planem zagospodarowania D.27. W większości stanowi jednak strefę bezplanistyczną. Odpowiednie kształtowanie infrastruktury technicznej, bezpośrednio wpływającej na jakość zamieszkania, wymaga odpowiednich regulacji planistycznych. Na przedmiotowym obszarze istotne jest także stworzenie warunków dla rozwoju lokalnych usług podstawowych. Zapewnienie swobodnego dostępu do rozwiniętego zaplecza usługowego, ograniczy ruch komunikacyjny z terenów mieszkaniowych.

Obszar analizy stanowi obecnie powierzchnię biologicznie czynną, otoczoną obszarami cennymi przyrodniczo, w którą wkraczają formy antropogeniczne. Dla ochrony środowiska oraz zachowania równowagi przyrodniczej konieczne jest określenie zasad rozwoju przestrzennego.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Regulacje planistyczne zawarte w planie przewidują wprowadzenie funkcji mieszkaniowej jako głównej osi struktury funkcjonalno-przestrzennej. Zapisy planu stwarzają warunki do wyposażenia terenu w niezbędną infrastrukturę techniczną oraz komunikacyjną. Realizacja ustaleń planistycznych pozwoli na kształtowanie przestrzeni, w której zabezpieczone zostaną wymagania osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zagospodarowanie przestrzenne obszaru oparte o sporządzony plan miejscowy zapewni optymalny dostęp do usług podstawowych, podniesie liczbę i zróżnicowanie miejsc pracy na obszarze poddanym urbanizacji. Wprowadzone w formie zapisów planu ograniczenia dotyczące realizacji funkcji usługowych zapobiegają powstaniu obiektów i urządzeń, które mogłyby być źródłami ponadnormatywnych emisji zanieczyszczeń, stwarzać zagrożenie wystąpienia poważnych awarii lub mogłyby prowadzić do powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi. Dodatkowo w planie wskazano, że *zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska oraz obowiązuje realizacja zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości, poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego.* W planie zagwarantowano niezbędną dostępność terenów zieleni i rekreacji.

W odniesieniu do terenów zabudowy, istotna pod względem jakości życia i zdrowia ludności, jest adaptacja obszaru do zmian klimatu. Zawarte w planie ustalenia planistyczne uwzględniają aspekt ochrony środowiska i jego zasobów, wskazują na stosowanie rozwiązań przyjaznych środowisku, przyczyniając się do zwiększenia świadomości ekologicznej. Aspekt ten jest niezwykle istotny na obszarze występowania wysokich wartości przyrodniczych.

W skali lokalnej, realizacja zapisów planu będzie miała pozytywne oddziaływanie na jakość życia mieszkańców. Zapisy planu pozwolą na stworzenie terenu mieszkaniowego o wysokiej jakości, w atrakcyjnym otoczeniu, w którym występują elementy naturalnego krajobrazu. W szerszej skali jednak,

każda likwidacja powierzchni biologicznie czynnych, pokrytych zielenią i stanowiących ostoje bioróżnorodności, ma negatywne oddziaływanie nie tylko na środowisko przyrodnicze, ale także na zdrowie i warunki życia ludzi. Rozwijanie zabudowy i zainwestowania na terenach biologicznie czynnych prowadzi do szeregu negatywnych oddziaływań: zwiększenia zanieczyszczeń powietrza i hałasu, zaburzenia lokalnego klimatu, zmiany warunków gruntowo-wodnych, a co za tym idzie, także możliwości retencyjnych. Pomimo negatywnych aspektów takich zmian zagospodarowania przestrzennego, są one koniecznym i nieodłącznym procesem urbanizacji terenów porolnych, które utraciły swoją funkcję i posiadają wysoki potencjał inwestycyjny. Ścisłe przestrzeganie regulacji planistycznych, a także działanie w zgodzie z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska, pozwoli na zminimalizowanie negatywnych skutków procesu urbanizacji, w stosunku do zdrowia i życia ludzi nie tylko w granicach obszaru objętego planem, ale także w skali całego miasta.

3.10 Natura 2000 oraz pozostałe obszary i obiekty chronione

Obszar objęty planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie znajduje się w obszarze specjalnej ochrony siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Bukowe” PLH320020 oraz częściowo w otulinie Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”, natomiast zachodnie oraz południowo-zachodnie fragmenty znajdują się w granicach Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”. Bezpośrednie sąsiedztwo obszaru objętego planem stanowią tereny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” wraz z jego otuliną, które jednocześnie objęte są specjalną ochroną siedlisk Natura 2000 „Wzgórza Bukowe”.

Dawne grunty rolne w rejonie ul. Deszczowej, występujące na obszarze analizy, zlokalizowane są w granicach **Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”**. Na obszarach tych obowiązuje Rozporządzenie nr 113/06 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego Nr 95, poz. 1777). Objęcie Parku ochroną ma na celu zachowanie i popularyzację jego wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych, a także walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Działania z zakresu gospodarki przestrzennej, w kierunku realizacji wyznaczonego celu obejmują:

1. *utrzymanie i odtwarzanie krajobrazu zbliżonego do naturalnego oraz harmonijnych krajobrazów kulturowych, przy czym szczególnej ochronie podlegają następujące elementy:*
 - przyrodnicze: biocenozy o charakterze naturalnym i półnaturalnym, populacje roślin i zwierząt gatunków chronionych, zagrożonych wyginięciem, rzadko występujących i kluczowych dla funkcjonowania ekosystemów; zadrzewienia śródpolne, przydrożne i przywodne, oczka wodne śródpolne i śródleśne oraz inne elementy środowiska przyrodniczego warunkujące zachowanie różnorodności biologicznej Parku,
 - kulturowe; stanowiska archeologiczne, zabytkowe i inne wartościowe obiekty i zespoły architektoniczne, parki i cmentarze zabytkowe, historyczne układy zabudowy,
2. *zachowanie i wprowadzanie powszechnej dostępności walorów przyrodniczych i krajobrazowych,*
3. *prowadzenie działalności gospodarczej w sposób minimalizujący negatywne oddziaływania na środowisko i krajobraz,*
4. *rozwój budownictwa w formie uzupełniania istniejących układów przestrzennych miast i wsi z ewentualnym ich rozszerzaniem przy unikaniu rozpraszania zabudowy,*
5. *rozwój infrastruktury poprawiającej stan środowiska naturalnego i warunki życia ludności.*

Ponadto określone zostały działania zabronione, które mogą oddziaływać w negatywny sposób na obszar Parku Krajobrazowego. W granicach SPK „Puszcza Bukowa” zabrania się:

1. *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.),*
2. *umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,*

3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
4. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
6. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
7. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych.

Obszar będący przedmiotem planu „Płonia-Klonowa” prawie w całości wchodzi w skład **otuliny Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”**. Ramy dla gospodarki przestrzennej prowadzonej na obszarze otuliny zawiera Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony dla Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 95, poz. 1777). W celu eliminacji zagrożeń zewnętrznych wynikających z polityki przestrzennej prowadzonej w otulinie:

1. ogranicza się lokalizację nowej zabudowy pogarszającej walory krajobrazowe i przyrodnicze Parku, a w szczególności:
 - na zboczach o nachyleniu powyżej 20%;
 - na terenach i punktach widokowych eksponowanych w krajobrazie, z wyjątkiem zagospodarowania punktów widokowych na terenach rekreacyjnych obiektami podkreślającymi walor widokowy;
 - nowych budynków o wysokości przekraczającej dwie kondygnacje naziemne we wsiach;
 - nowych budynków mieszkalnych o wysokości przekraczającej cztery kondygnacje naziemne (czwarta kondygnacja w stromym dachu) w granicach miasta Szczecina w otulinie parku;
 - elektrowni wiatrowych z wyjątkiem niewielkich elektrowni działających na potrzeb pojedynczych gospodarstw domowych zlokalizowanych poza wymienionymi w art.48 ust. 4 korytarzami ekologicznymi oraz miejscami eksponowanymi w krajobrazie.
2. w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub decyzjach o warunkach zabudowy należy określać minimalną odległość od lasów lub zadrzewień, jeżeli takie znajdują się na terenie objętym opracowaniem lub bezpośrednio do niego przylegają.
3. nie dopuszcza się lokalizacji nowej zabudowy kubaturowej na terenach poza zwartą zabudowę miejscowości bez miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
4. zaleca się lokalizację parkingów dla pojazdów w sąsiedztwie miejsc, gdzie drogi i szlaki turystyczne wkraczają w granice parku.

Zapisy zawarte w rozporządzeniu zalecają także, aby w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnić niezbędne rezerwy terenu, wynikające z potrzeb lokalnej, selektywnej zbiórki odpadów. Zaleca się także wprowadzenie pasów roślinności trwałej wzdłuż brzegów wód.

Obszar analizy objęty jest w całości obszarem specjalnej ochrony siedlisk **Natura 2000 „Wzgórze Bukowe” PLH 320020**. Działania ochronne wraz z celami ich ustanowienia dla tego obszaru, zawiera Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórze Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. Zach. poz. 1932). Celem ustanowionych działań ochronnych jest przywrócenie właściwego systemu ochrony cennym komponentom przyrodniczym, utrzymanie różnorodności biologicznej, naturalnej dynamiki funkcjonowania procesów ekologicznych w skali krajobrazu, utrzymanie w niepogorszonej stanie kompleksów leśnych, pogłębienie wiedzy o zasobach, rozmieszczeniu i zagrożeniach oraz ocena stanu

ochrony gatunków będących przedmiotem ochrony. Działania przewidziane dla osiągnięcia wyznaczonych celów, w zakresie gospodarki przestrzennej obszaru analizy obejmują:

1. *zachowanie lub kształtowanie istniejących pasów roślinności trwałej (użytków zielonych, nieużytków, zadrzewień i lasów wzdłuż linii brzegowej wód). Na terenach leśnych stosowanie rębni złożonych w pasie o szerokości odpowiadającej wysokości drzewostanu wokół zbiorników preferować stosowanie rębni złożonych z wydłużonym okresem odnowienia lub ograniczenie użytkowania tego pasa drzewostanu.*
2. *utrzymanie niezadrzewionej i niezakrzaczonej 80% powierzchni siedliska. Ograniczanie zacinienia i niedopuszczanie do sukcesji zarośli i lasów na murawie poprzez wrywanie młodych osik, wycinanie brzoź, buków i innych gatunków liściastych. Zachowywać rodzime dęby oraz ciepłolubne zarośla (tarnina, róże, głogi) jeśli nie zajmują więcej jak 20% powierzchni siedliska.*
3. *ochrona barier biogeochemicznych poprzez zachowanie lub kształtowanie trwałej roślinności wzdłuż brzegów cieków wodnych.*
4. *ochrona barier biogeochemicznych poprzez zachowanie lub kształtowanie trwałej roślinności wzdłuż brzegów zbiorników wodnych i torfowisk przejściowych.*

Na analizowanym obszarze występują siedliska przyrodnicze, będące przedmiotem ochrony w sieci Natura 2000 „Wzgórza Bukowe”. Siedliska te występują w dolinie Leszczyńca, a także w lasach przyległych do Puszczy Bukowej. Należą do nich łągi jesionowo-olszowe, grądy subatlantyckie oraz żyzne buczyny. Siedliska przyrodnicze znajdujące się w granicach miejscowego planu zostały szerzej opisane w rozdziale 3.6. Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna. Ze względu na włączenie obszaru analizy do sieci Natura 2000 „Wzgórza Bukowe” lokalizowanie przedsięwzięć i tworzenie planów mogących znacząco wpływać na przedmioty ochrony jest bardzo ograniczone. Dotyczy w szczególności lokalizacji przedsięwzięć, których oddziaływanie w zakresie zanieczyszczenia powietrza, wód, gleb sięgałoby siedlisk stanowiących przedmiot ochrony.

Położenie obszaru objętego planem pomiędzy kompleksem leśnym Puszczy Bukowej na zachodzie, a Puszcza Goleniowską na wschodzie, warunkuje możliwość występowania szeregu chronionych oraz wartościowych zasobów i elementów środowiska przyrodniczego. Dostępna dokumentacja przyrodnicza oraz wizje terenowe wskazują występowanie gatunków flory i fauny objętej ochroną, które zostały szerzej opisane w rozdziale 3.6. Rośliny, zwierzęta, różnorodność biologiczna. Poza rozpoznanymi gatunkami, na obszarze planu mogą pojawić się także inne, nierozpoznane dotąd gatunki, zarówno te uznawane za pospolite jak i bardziej rzadkie i wartościowe.

Analiza graficzna obszaru objętego planem, przedstawiona na *Rys. 2 Formy ochrony przyrody w granicach miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie w odniesieniu do terenów zabudowy (tereny w obrębie 20 m od budynków)*, zawiera lokalizację istniejącej zabudowy względem obszarów chronionych. Obszar planu, mimo występowania form antropogenicznych, nie stanowi obecnie zagrożenia dla integralności obszarów objętych formami ochrony przyrody, jest miejscem swobodnego funkcjonowania połączeń ekologicznych pomiędzy terenami biologicznie czynnymi, zarówno w granicach planu, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Rozwój zabudowy następuje od strony wschodniej, rozszerzając się na tereny nieużytków w zachodniej i południowo-zachodniej części obszaru. Rozwój struktur antropogenicznych w terenie, w którym występują powierzchnie i elementy wartościowe przyrodniczo, wymaga odpowiednich regulacji planistycznych.

Rys. 2 Formy ochrony przyrody w granicach miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie w odniesieniu do terenów zabudowy

Źródło: materiały BPPM

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Charakter i intensywność docelowego zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego miejscowym planem „Płonia – Klonowa” w Szczecinie, dopasowane zostały do aktualnych uwarunkowań przyrodniczych. Regulacje planistyczne mają na celu ograniczenie negatywnych skutków zmian funkcjonalno-przestrzennych, będących konsekwencją urbanizacji porolnych terenów oraz ochronę wartościowych komponentów środowiska przyrodniczego. Przy formułowaniu zapisów planu miejscowego, pod uwagę wzięto działania ochronne, wskazane dla poszczególnych powierzchniowych form ochrony przyrody w obowiązujących planach zadań ochronnych. Możliwe zagospodarowanie przestrzenne obszaru analizy przedstawione zostało graficznie na Rys. 3 *Formy ochrony przyrody w granicach miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie w odniesieniu do terenów zabudowy wynikających z zapisów planu miejscowego.* Analiza przedstawionych graficznie danych pozwala stwierdzić, że docelowe zagospodarowanie obszaru objętego planem, będzie stanowiło enklawę zabudowy niskiej intensywności, z dużym udziałem powierzchni biologicznie czynnych. Dodatkowo zapisami planu wprowadzono powierzchniowe formy ograniczające zabudowę i zainwestowanie obszaru (*strefa zieleni, korytarz ekologiczny*) na terenach o największej wartości przyrodniczej.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Płonia - Klonowa”

Rys. 4 Formy ochrony przyrody w granicach miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie w odniesieniu do terenów zabudowy wynikających z zapisów planu miejscowego

Źródło: Materiały BPPM.

Lokalizacja nowej zabudowy oraz określone zapisami planu wskaźniki zabudowy (m.in. wysokość zabudowy) nie stoją w sprzeczności z ograniczeniami, wskazanymi dla terenów w granicach **otuliny SPK „Puszcza Bukowa”**. W planie miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie uwzględniono konieczność określenia minimalnej odległości zabudowy od lasów lub zadrzewień (poprzez wyznaczenie linii zabudowy oraz stref zieleni, a także zapis planistyczny mówiący o odległości nowej zabudowy 12 m od zadrzewień znajdujących się w terenach elementarnych o funkcji ZP, ZN), a także wykluczenie możliwości realizacji elektrowni wiatrowych. Zapisami planu miejscowego dopuszczono lokalizację jedynie mikroinstalacji wiatrowych, które z godnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U.2024.317 t.j.) nie stanowią elektrowni wiatrowych. W planie miejscowym wyznaczono *strefę zielni* oraz *nieprzekraczalne linie zabudowy*, które spełniają wymóg określenia minimalnej odległości zabudowy od lasów i zadrzewień. Tereny zieleni wysokiej zostały w planie przeznaczone na funkcje zieleni leśnej, naturalnej lub urządzonej z zakazem zabudowy kubaturowej. Zalecenie wprowadzenia pasów roślinności trwałej wzdłuż brzegów wód, zostało spełnione poprzez wyznaczenie *korytarza ekologicznego* dla cieków Leszczyniec oraz Trawna. W planie wyznaczono również tereny stanowiące zielenią urządzone umożliwiające przyszłym mieszkańcom rekreację niezależnie od istniejącej Puszczy Bukowej. Ponadto zachowano (w celu zapewnienia odpowiedniej retencji wodnej) istniejące zbiorniki wodne oraz dopuszczono realizację nowego zbiornika retencyjnego. Niezależnie od ustaleń planistycznych, zgodnie z obowiązującymi powszechnie zasadami prawnymi z zakresu ochrony przyrody, zakazane jest wprowadzanie do środowiska gatunków inwazyjnych.

Siedliska przyrodnicze występujące w granicach planu, stanowiące przedmiot ochrony obszarów **Natura 2000 „Wzgórze Bukowe” PLH 320020**, chronione są w planie poprzez przeznaczenie tych terenów pod funkcję *zieleni naturalnej*, a także utworzenie *korytarza ekologicznego* obejmującego siedlisko przyrodnicze: łągi jesionowo-olszowe (91E0-3) we wschodniej części obszaru analizy. W terenach zabudowy, stanowiących bezpośrednie sąsiedztwo siedliska przyrodniczego grądu subatlantyckiego (9160-1), przewidziano obowiązek zachowania *powierzchni biologicznie czynnej* na poziomie co najmniej 60% powierzchni działki budowlanej oraz określono *nieprzekraczalne linie zabudowy*. W zapisach planu

wskazano, że nowa zieleń realizowana w granicach planu musi być z gatunków typowych dla danego miejsca. Przywołane ustalenia pomogą ograniczyć negatywne oddziaływanie na siedliska przyrodnicze, wynikające z nadmiernego zasklepienia powierzchni oraz wprowadzania roślinności, która mogłaby zagrozić stabilności gatunkowej siedlisk przyrodniczych. Wskazane rozwiązania zabezpieczają przed potencjalnymi negatywnymi oddziaływaniami również tereny znajdujące się w granicach **Szczecińskiego Parku Krajobrazowego „Puszcza Bukowa”**.

Potencjalne skutki realizacji planu miejscowego, wskazane w niniejszym dokumencie, nie powinny prowadzić do powstania istotnych problemów związanych z zapewnieniem ochroną terenom o szczególnej wartości przyrodniczej, zarówno tym podlegającym ochronie prawnej, jak i tym które nie są objęte formami ochrony, ale stanowią cenny zasób bioróżnorodności. Sformułowane w planie ograniczenia dotyczące zabudowy i zainwestowania obszaru, mają na celu zorganizowanie przestrzeni w sposób nie kolidujący z najcenniejszymi terenami i elementami środowiska przyrodniczego. Przestrzeganie zapisów miejscowego planu, a także pozostałych aktów prawnych dotyczących ochrony przyrody, zarówno podczas realizacji ustaleń miejscowego planu jak i późniejszej eksploatacji obszaru, nie powinny prowadzić do degradacji środowiska przyrodniczego i jego poszczególnych elementów. Integralność obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody nie zostanie zaburzona w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu, dzięki uwzględnieniu działań wskazanych w planach zadań ochronnych.

Oddziaływanie na siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt objętych ochroną opisano w rozdziale 3.6 *Rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność* niniejszej prognozy.

3.11 Integralność ekologiczna obszaru

Płaty zbiorowisk roślinnych występujące w obszarze planu stanowią ostoję szeregu gatunków flory i fauny. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru zlokalizowane są lasy należące do SPK „Puszcza Bukowa”. Przyrodnicze znaczenie obszaru objętego planem, w skali lokalnej wynika z powiązań ekologicznych zachodzących pomiędzy przyległym obszarem Puszczy Bukowej, a terenami zieleni w granicach planu. W wyniku sukcesji terenów porolnych granica między lasami oraz terenami rolnymi została zatarta. W skali ponadlokalnej, w obrębie terenów porośniętych roślinnością oraz na terenie strumieni Leszczyniec i Trawna, przedmiotowy teren pełni rolę korytarza ekologicznego łączącego teren Puszczy Bukowej z Puszcza Goleniowską pomiędzy osiedlami Płonia, Kijewo i Sławocieszce.

Obszar planu pełni funkcje buforowe w kontekście ochrony cennych przyrodniczo obszarów, co wpływa na kształtowanie się przy granicach miasta i Puszczy Bukowej zadrzewień, lasów, łąk, muraw i zarośli. Ich obecność łagodzi antropogeniczne oddziaływania na siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, a także wzbogacającą różnorodność biologiczną. Obszar objęty planem miejscowym jest obecnie w niewielkim stopniu zagospodarowany, stanowi strefę przejściową, pomiędzy lasami Puszczy Bukowej, a zainwestowanymi terenami osiedla Płonia-Śmierdnica-Jezierzyce. Wskutek procesu urbanizacji peryferyjnych terenów porolnych, funkcjonujące w granicach planu procesy ekologiczne poddawane są modyfikacji. Sukcesywne zmniejszanie powierzchni biologicznie czynnych na rzecz terenów zabudowanych wymaga regulacji planistycznych, w celu zapewnienia integralności obszarów objętych prawnymi formami ochrony przyrody, stanowiących największy zasób bioróżnorodności w skali całego miasta.

PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE:

Integralność ekologiczna obszaru zostanie zaburzona w wyniku realizacji docelowego zagospodarowania przestrzennego. Obecne połączenia ekologiczne obszaru objętego planem zmienią swój charakter i skalę, na skutek zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej oraz częściowej likwidacji zasobów zieleni. W planie stworzono warunki dla zorganizowania obszarów, które mogą potencjalnie stanowić alternatywne powiązania ekologiczne –tereny o funkcji *ZP, ZN, L, WS*, stanowiące powierzchnie biologicznie czynne. Nowo wytyczone obszary zabudowy uwzględniły potrzebę ochrony powiązań ekologicznych pomiędzy poszczególnymi terenami biologicznie czynnymi.

W wyniku kompleksowej realizacji ustaleń planu zachowane zostaną lokalne obszary węzłowe w postaci istniejących obszarowych form ochrony przyrody, które skupiają w analizowanej przestrzeni

największą bioróżnorodność faunistyczną i florystyczną. W planie zabezpieczono te tereny przed negatywnym oddziaływaniem, które nastąpi w wyniku urbanizacji obszaru planu. Zagospodarowanie przestrzenne obszaru realizowane w oparciu o zapisy planu miejscowego, umożliwi wprowadzenie form antropogenicznych, przy zachowaniu wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnych oraz ochronę cennych zasobów przyrodniczych. Zapisy planu umożliwiają osiągnięcie kompromisu pomiędzy zaspokojeniem potrzeby rozwoju przestrzennego tego obszaru, a zachowaniem cennych przyrodniczo terenów i elementów środowiska przyrodniczego i utrzymaniem ciągłości procesów ekologicznych (korytarze ekologiczne wzdłuż sieci hydrograficznej).

4 Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska i sposoby ich rozwiązania

Obszar objęty planem miejscowym „Płonia – Klonowa” w Szczecinie, znajduje się w strefie SPK „Puszcza Bukowa”, który częściowo od strony zachodniej wchodzi w granice planu. Przedmiotowy teren znajduje się w otulinie parku krajobrazowego oraz stanowi specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Wzgórze Bukowe”. Najważniejszym problemem z punktu widzenia ochrony środowiska, jest gospodarowanie przestrzenią w sposób nie powodujący negatywnego oddziaływania na siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony sieci Natura 2000, a także na połączenia ekologiczne w obrębie terenów zieleni, stanowiących korytarz ekologiczny pomiędzy kompleksami leśnymi Puszczy Bukowej i lasami Puszczy Goleniowskiej. Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze wykluczona powinna zostać intensywna zabudowa obszaru, a kształtowanie przestrzeni powinno być zgodne z celami ochrony wartościowych komponentów środowiska. Problemy związane z ochroną środowiska obszaru planu wynikają z presji inwestycyjnej, rozwoju zabudowy w sąsiedztwie lasów Puszczy Bukowej, a także urbanizacji terenów porolnych.

Do najbardziej istotnych zagrożeń środowiska należą:

- presja antropogeniczna na tereny objęte formami ochrony;
- oddziaływanie antropogeniczne na poszczególne komponenty środowiska (hałas, jakość powietrza, lokalny klimat, warunki gruntowo-wodne);
- zmiana warunków, w których funkcjonują ekosystemy obecne w granicach planu oraz w jego najbliższym otoczeniu;
- modyfikacja warunków siedliskowych dla szeregu gatunków flory i fauny;
- przekształcanie terenów w związku z zabudową, tworzenie barier ekologicznych w postaci ciągów komunikacyjnych, wykopów, zabudowy, ogrodzeń;
- izolacja siedlisk poprzez postępującą urbanizację obszaru.

Regulacje wprowadzone miejscowym planem uwzględniają zidentyfikowane problemy ochrony środowiska, a ich celem jest rozwiązanie ww. zagadnień lub złagodzenie ich intensywności. Ustalenia zawarte w planie mają zapewnić minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, wynikające z ich realizacji. Zapisy planu zawierają wszelkie ograniczenia, nakazy i zakazy dotyczące chronionych obszarów i elementów środowiska przyrodniczego. Polityka przestrzenna obszaru uwzględnia potrzeby ochrony środowiska i zmierza do realizacji struktury przestrzennej, w której duży udział stanowią powierzchnie biologicznie czynne.

Na etapie realizacji ustaleń planu (i po realizacji) zaleca się również następujące (pozaplanistyczne) działania mające na celu zwiększenie odporności środowiska na antropopresję:

- zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej, korzystnej dla kształtowania warunków retencji wody i rozwoju roślinności (plan ustala minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w działce budowlanej, co oznacza, że właściciele nieruchomości mogą ten udział zwiększyć),
- bezwzględne przestrzeganie norm dotyczących emisji hałasu oraz pozostałych substancji uwalnianych do środowiska,
- przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej na terenach inwestycyjnych, wykonanie prac i robót zmierzających do zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami planu poza sezonem lęgowym ptaków i okresem rozrodczym pozostałych zwierząt.

4.1 Rozwiązania mające na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W niniejszej prognozie przyjęto pojęcie kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024 poz. 54 z późn. zm.) – zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Ponadto art. 75 ww. ustawy określa, że wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (czyli m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego), określa decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zatem w myśl tej ustawy działania kompensacyjne powinny być podejmowane na etapie realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu, równocześnie z budową obiektów lub tuż po jej zakończeniu.

4.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg miejscowego planu oraz występowanie specjalnych obszarów ochrony Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych w stosunku do przyjętych w planie i omówionych w niniejszej prognozie. W trakcie sporządzania miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie uwzględniono zasady zrównoważonego rozwoju, w tym ochrony środowiska. Pełna realizacja ustaleń zawartych w miejscowym planie zapewni utrzymanie równowagi przyrodniczej, a także racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska. Skonstruowanie zapisów planu poprzedzone było analizą dostępnej dokumentacji opisującej uwarunkowania terenu, a także wizjami terenowymi. Przyjęte w planie rozwiązania mają optymalny charakter, zostały dostosowane do potrzeb przestrzennych, uwarunkowań przyrodniczych, a także struktury własnościowej.

4.3 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Aktualne użytkowanie terenu w granicach miejscowego planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie sprzyja swobodnemu i nieograniczonemu rozwojowi fitocenoz i zoocenoz. Zachowanie dotychczasowego użytkowania, w którym dużą część stanowią powierzchnie biologicznie czynne, spowoduje dalszy rozwój spontanicznych procesów sukcesji wtórnej. W przypadku zachowania terenów porolnych w formie nieużytków pokrytych roślinnością, sukcesja wtórna może doprowadzić do znacznego pokrycia terenu przez wieloletnie gatunki roślinności zielnej i drzewiasto-krzewiastej.

Obszar objęty planem podlega silnej presji inwestycyjnej, a proces urbanizacji terenów porolnych odbywa się obecnie bez regulacji planistycznych. Brak planu miejscowego dla analizowanego obszaru spowoduje utrudnienia w określaniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczenia terenów na określone cele, a także ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Przy braku regulacji planistycznych dla analizowanego obszaru, występuje zagrożenie kształtowania przestrzeni w sposób zagrażający wartościowym komponentom środowiska przyrodniczego. Nadrzędnym celem gospodarowania przestrzenią na analizowanym terenie, jest ochrona zasobów przyrodniczych.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania pozwoli na zachowanie harmonii i ciągłości przestrzennej. Zapisy planu umożliwiają kształtowanie przestrzeni pozwalające na zaspokojenie potrzeb przestrzennych ludności, związanych z rozszerzeniem zakresu usług i rozwijaniem zabudowy mieszkaniowej. Ponadto sformułowane zostały zapisy dotyczące obsługi komunikacyjnej i inżynierskiej na terenach, gdzie rozpoczął się proces przekształcania prywatnych działek rolnych na cele budowlane. Dzięki realizacji

zapisów planu miejscowego rozwój przestrzenny będzie prowadzony z zachowaniem racjonalnego wykorzystania zasobów przestrzennych oraz ochrony środowiska.

5 Przewidywane znaczące oddziaływania

W obowiązujących aktach prawnych, ustawodawca nie sprecyzował pojęcia „znaczące oddziaływanie”. Jedynym aktem, którym można posłużyć się w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednakże należy pamiętać, że skala miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymusza jedynie określenie przeznaczenia terenu i jego funkcję. Organ sporządzający plan nie jest w posiadaniu szczegółowych parametrów planowanych zamierzeń, które ujawniane są np. na etapie projektu budowlanego. Zatem w prognozach oceniających mpzp analizuje się i ocenia skutki, które mogą wynikać wyłącznie z projektowanego przeznaczenia terenów.

W granicach mpzp „Płonia – Klonowa” w Szczecinie wyznaczono tereny o funkcji mieszkaniowej powyżej 2 ha, znajdujące się na obszarach objętych formami ochrony przyrody. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą jest przedsięwzięciem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

5.1 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W niniejszej prognozie opisano uwarunkowania przyrodnicze obszaru planu uwzględniając sąsiedztwo, skalę ocenianego dokumentu, jak również dostępne opracowania przyrodnicze. Nie zaistniała potrzeba uszczegółowienia sporządzonego opisu.

5.2 Oddziaływania skumulowane

Plan przewiduje realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wpływ tego typu zamierzeń na środowisko zawsze związany jest z emisją zanieczyszczeń do środowiska oraz korzystaniem z jego zasobów.

Potencjalne oddziaływania skumulowane będą przede wszystkim związane z emisją zanieczyszczeń do środowiska – będzie to dotyczyć głównie emisji niskiej. Powstanie nowej zabudowy to również zwiększony pobór wody oraz zwiększona ilość odpadów i ścieków. Nowe zagospodarowanie to również powierzchnie uszczelnione, które będą miały wpływ na cyrkulację wody w przyrodzie (spływ powierzchniowy z powierzchni nieprzepuszczalnych), jak również na cyrkulację powietrza (szybciej nagrzewające się powierzchnie, ich zwiększona pojemność cieplna w porównaniu do terenu otwartego, pokrytego roślinnością), zmianę warunków wilgotnościowych, przewietrzania. W przyszłości może to powodować efekt kumulacji niekorzystnych presji na środowisko.

Na każdym etapie inwestycji należy przestrzegać wymogów ochrony środowiska. Priorytetowe jest zapewnienie bezpieczeństwa dla zdrowia i życia ludzkiego oraz środowiska. Inwestor przedsięwzięcia powinien posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska. W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w Ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym. Takie działania regulują odrębne procedury inwestycyjne.

5.3 Transgraniczne oddziaływania

Zapisy planu uniemożliwiają wprowadzenie zagospodarowania, które mogłyby być źródłem oddziaływania poza granice państwa, w związku z czym nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.

6 Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Cele polityki ekologicznej ustanowione na szczeblu krajowym uwzględniają cele ochrony środowiska rangi europejskiej, zawarte w dyrektywach Unii Europejskiej. Na szczeblu krajowym ochrona środowiska prowadzona jest na podstawie przyjętej w 1997 roku Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w oparciu o strategię i programy środowiskowe, przede wszystkim Polityka ekologiczna państwa 2030, Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej, Krajowy program ochrony powietrza oraz Strategia gospodarki wodnej.

Regionalna polityka ochrony środowiska prowadzona jest w oparciu o Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030. Program zawiera takie działania na rzecz ochrony środowiska jak: dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Określa on konkretne działania, które należy podjąć w celu ochrony klimatu i jakości powietrza, przygotowania do zmian klimatu, a także podnoszenia świadomości ekologicznej czy dążenia do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla.

Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2025-2031 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2035 jest dokumentem zawierającym priorytetowe cele oraz zadania na rzecz ochrony środowiska. Program ten stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na poziomie miasta, jednocześnie integruje występujące lokalnie zagadnienia ochrony środowiska z założeniami ochrony środowiska wskazanymi w dokumentach tworzonych na wyższych szczeblach administracji.

Dyspozycje miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Płonia – Klonowa” w Szczecinie realizują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego. Ustalenia planu mają na celu osiągnięcie harmonijnego zagospodarowania przestrzennego, pozwalającego na rozwój obszaru, a także społeczności go zamieszkującej, przy minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko.

Ustalenia planu kształtują zagospodarowanie obszaru opracowania zgodnie z obowiązującym systemem prawnym oraz uwzględniają cele i problemy związane z ochroną środowiska.

Plan w swych zapisach realizuje następujące wytyczne programów dotyczących ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, krajowym, regionalnym oraz lokalnym, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska.

*Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Płonia - Klonowa”*

Tab. 2. Zapisy miejscowego planu wypełniające określone cele środowiskowe

Zasoby przyrodnicze	
Ochrona wartości przyrodniczych i krajobrazowych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazanie występowania powierzchniowych form ochrony przyrody; – wskazanie występowania chronionych gatunków flory i fauny; – wyznaczenie terenów o funkcji L,ZN,ZP, US-ZP, US-ZN; – wyznaczenie stref zieleni; – wyznaczenie korytarzy ekologicznych dla cieków Leszczyniec oraz Trawna; – wskazanie obowiązku stosowania gatunków typowych dla danego miejsca; – określenie zasad wprowadzania zieleni wysokiej na terenach parkingów naziemnych; – ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej na poziomie 30%-90%; – obowiązek błąkitno-zielonej infrastruktury w poszczególnych terenach elementarnych; – obowiązek programu zieleni uzupełniającej w terenach drogowych; – ustalenie Systemu Zieleni Miejskiej na całym obszarze objętym planem miejscowym.
Zrównoważone użytkowanie zasobów przyrodniczych	
Zwiększenie roli zielonej infrastruktury w łagodzeniu skutków zmian klimatu	
Wzmocnienie funkcji społecznej i ekologicznej terenów zieleni	
Powierzchnia ziemi	
Ochrona powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych	<ul style="list-style-type: none"> – ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów elementarnych na poziomie 30%-90%; – zakaz lokalizacji dojazdów oraz miejsc postojowych dla samochodów w wyznaczonych strefach zieleni; – zakaz zabudowy i realizacji miejsc postojowych w wyznaczonych korytarzach ekologicznych dla cieków Leszczyniec oraz Trawna; – zakaz lokalizacji miejsc postojowych dla samochodów osobowych w terenach elementarnych o funkcjach ZN i ZP; – obowiązek stosowania nawierzchni wodoprzepuszczalnych dla parkingów naziemnych.
Wody i gospodarowanie wodami	
Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz podziemnych	<ul style="list-style-type: none"> – ustalenie udziału powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów elementarnych na poziomie 30%-90%; – obowiązek stosowania rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania, w szczególności poprzez: wykorzystanie do celów własnych, retencjonowanie, odparowanie, rozsączenie, odprowadzanie na lub do gruntu; – dopuszczenie lokalnych systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych umożliwiających przyłączenie terenów w okolicy oraz systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych niezwiązanych bezpośrednio z realizacją zabudowy; – dopuszczenie opóźnionego odprowadzania do kanalizacji deszczowej, wód powierzchniowych i rowów wodnych lub systemów lokalnych wyłącznie części wód opadowych i roztopowych; – dla cieków Leszczyniec i Trawna wprowadzenie zakazu zagospodarowania terenu uniemożliwiającego dostęp do cieków, obowiązku brzegu naturalnego lub uregulowanego naturalnie, dopuszczenia przebudowy, regulacji, konserwacji i remontów cieków, określenie korytarzy ekologicznych dla cieków; – dla rowów wodnych wprowadzenie zakazu zagospodarowania terenu uniemożliwiającego dostęp, dopuszczenie przebudowy, regulacji i konserwacji oraz zmianę ich przebiegu lub kanalizację w przypadku kolizji z zabudową lub utwardzoną powierzchnią terenu; – ustalenie utrzymania istniejącego drenażu melioracyjnego – obowiązek maksymalnej możliwej infiltracji do gruntu wód opadowych i roztopowych w połączeniu z retencją.
Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi ze zmianami klimatycznymi	
Jakość powietrza atmosferycznego	
Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego	<ul style="list-style-type: none"> – obowiązek stosowania rozwiązań inżynierskich zmniejszających zużycie wody, niskoemisyjnych, energooszczędnych lub wykorzystujących odnawialne źródła energii; – ustalenie zaopatrzenia w ciepło ze źródeł niskoemisyjnych; – dopuszczenie budowy indywidualnych i lokalnych źródeł niskoemisyjnych; – zakaz lokalizacji usług związanych z obsługą pojazdów, typu: stacje paliw, warsztaty napraw pojazdów, mechaniki pojazdowej, blacharstwa, lakiernictwa, stacji kontroli pojazdów, myjni itp.; – zakaz lokalizacji obiektów handlowych powyżej 2000 m² oraz wydzielonych parkingów dla samochodów ciężarowych; – wskazanie, że zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska.
Przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian klimatu i budowanie odporności	
Hałas	
Poprawa klimatu akustycznego poprzez dążenie do obniżenia hałasu co najmniej do poziomu obowiązujących standardów	<ul style="list-style-type: none"> – kwalifikacja akustyczna poszczególnych terenów zgodnie z obowiązującymi normami; – wskazanie, że zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska; – obowiązek realizacji zabudowy w sposób uwzględniający potencjalne uciążliwości,

*Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Płonia - Klonowa”*

	poprzez zastosowanie rozwiązań przestrzennych i technicznych, zgodnie z przepisami z zakresu ochrony środowiska i prawa budowlanego.
Gospodarka wodno-ściekowa	
Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	<ul style="list-style-type: none">– określenie zasad budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej;– ustalenie zaopatrzenia w wodę z istniejących lub nowych sieci wodociągowych;– ustalenie odprowadzania ścieków sanitarnych do istniejącej lub nowej kanalizacji sanitarnej;– ustalenie zasad zagospodarowania wód opadowych i roztopowych;– ustalenie zasad dotyczących zagospodarowania wód powierzchniowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Programu ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2025-2031 z perspektywą do roku 2035.

Osiągnięcie tych celów wpływa na zasobooszczędność, wsparcie dla zielonej gospodarki i konkurencyjność gospodarki niskoemisyjnej oraz budowanie odporności miasta na zmiany klimatyczne. Wymienione w tabeli rozwiązania mają na celu minimalizację negatywnych skutków urbanizacji obszaru praktycznie wolnego od form antropogenicznych. Przestrzeganie wymienionych regulacji planistycznych pomoże w utrzymaniu odpowiedniego stanu środowiska.

7 Metody analizy skutków realizacji planu

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji rady miasta, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń, między innymi, analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

8 Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą pełna realizacja ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Celem planu jest wprowadzenie regulacji planistycznych umożliwiających racjonalne zagospodarowanie terenów porolnych, przy zachowaniu wartościowych elementów środowiska przyrodniczego. Istotne jest także określenie zasad realizacji infrastruktury komunikacyjnej i inżynierskiej, a także zrealizowanie zaplecza usługowego.

Prognozuje się, że zagospodarowanie omawianego terenu według zapisów planu „Płonia – Klonowa” w Szczecinie, wpłynie negatywnie na ogólny stan środowiska przyrodniczego. Negatywne skutki będą dotyczyły głównie powierzchni ziemi i jej zdolności retencyjnych, szaty roślinnej i zwierząt. Istotne zmiany nastąpią także w aspekcie krajobrazu, klimatu akustycznego, jakości powietrza. Przeciwdziałaniem takim czywistym negatywnym oddziaływaniom, będzie realizacja zapisów planistycznych ustalających, m.in.: wielkość minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, zasady ochrony istniejących terenów zieleni i kształtowania nowych, retencjonowanie wód opadowych i roztopowych, zastosowanie błękitno-zielonej infrastruktury. W planie dostosowano intensywność zagospodarowania i funkcje terenu do istniejących uwarunkowań i zapewniono ochronę najcenniejszych zasobów środowiska przyrodniczego.

Skutki realizacji planu miejscowego nie powinny prowadzić do powstania istotnych problemów związanych z zapewnieniem ochrony terenom o szczególnej wartości przyrodniczej, zarówno tym podlegającym ochronie prawnej, jak i tych które nie są objęte formami ochrony, jednak stanowią istotny zasób bioróżnorodności. Sformułowane w planie ograniczenia dotyczące zabudowy i zainwestowania obszaru, mają na celu zorganizowanie przestrzeni w sposób niekolidujący z najcenniejszymi terenami

i elementami środowiska przyrodniczego. Przestrzeganie zapisów miejscowego planu, a także pozostałych aktów prawnych dotyczących ochrony przyrody, zarówno podczas realizacji ustaleń miejscowego planu, jak i późniejszej eksploatacji obszaru, zapewnią prawidłowe funkcjonowanie elementów przyrodniczych w powiązaniu z antropogenicznymi przekształceniami.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania obszaru analizy pozwoli na zachowanie harmonii i ciągłości przestrzennej. Plan kontynuuje rozwój ekstensywnego osiedla mieszkaniowego o charakterze podmiejskim na zapleczu dawnej wsi Płonia. Zapisy planu umożliwią kształtowanie przestrzeni pozwalające na zaspokojenie potrzeb przestrzennych ludności, związanych z rozszerzeniem zakresu usług i rozwijaniem zabudowy mieszkaniowej. Dzięki realizacji zapisów planu miejscowego rozwój przestrzenny będzie prowadzony z zachowaniem racjonalnego wykorzystania zasobów przestrzennych oraz ochrony środowiska.

Wyłożenie do publ. wglądu luty 2020

9 Literatura i materiały źródłowe

Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin 1999.

Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Szczecin 2018.

Biuro Konserwacji Przyrody, Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2010.

Biuro Projektów „INBUD”, Opracowanie ekofizjograficzne obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Płonia – Klonowa” w Szczecinie, Szczecin 2003.

Ekooedukolog Usługi Konsultingowe, Opracowanie ekofizjograficzne problemowe obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Płonia – Klonowa” w Szczecinie, , Szczecin 2012.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Płonia - Klonowa” w Szczecinie.

Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 95, poz. 1777).

Rozporządzenie Nr 113/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 22 sierpnia 2006 r. w sprawie ustanowienia Planu ochrony Szczecińskiego Parku Krajobrazowego "Puszcza Bukowa" (Dz. Urz. z 2006 r. Nr 95, poz. 1777).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin, BPPM, Szczecin, 2022 r. (Uchwała Nr XXXIX/1061/22 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 kwietnia 2022 r.).

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Bukowe PLH320020 (Dz. Urz. Woj. 2017.3075 z późn. zm.).

Zieleń w centrach polskich miast, Stan, funkcja i wyzwania, Obserwatorium Polityki Miejskiej IRMiR, Warszawa – Kraków 2023.

Strategiczna Mapa Hałasu Miasta Szczecin 2022, <https://mapa.szczecin.eu/gpt4/?permalink=64751697>;

Geoserwis, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;

Geoportal, System Osłony Przeciwośmiskowej, Państwowy Instytut Geologiczny, <https://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO/Wyszukaj3>;

Wspólna Platforma Kartografii Geologicznej (WPKG), Państwowy Instytut Geologiczny, <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/>;

Polsa, Narodowy System Informacji Satelitarnej, <https://nsisplatforma.polsa.gov.pl/portal/>;